

Notulen van de openbare raadsvergadering van 9 juli 2018

Aanvang	19.30 uur
Plaats	Raadzaal gemeentehuis te Heerde
Aanwezig	de voorzitter: Mr. G.J. de Graaf de leden: CU-SGP: B.J. van der Linde, G. van der Rhee, H. Sellies CDA: J. Grotenhuis-van der Horst, J. Kampherbeek, S.J.L. Nienhuis VVD: B.D. Volkers, G.J. Hardam-Postma GBP: W. de Weerdt, H. Dijkslag, J.W.J. van Ommen PvdA: B. Horst, G. Vijge-Koning D66/GL: S.I. van Amerongen, D.J. Landman-Kok het college: de wethouders H.J. Berkhoff, Y. Çegerek en W.I. Meijer de griffie: B. Espeldoorn-Bloemendal, M. van der Veer verder aanwezig: gemeentesecretaris B. van Zuthem
Afwezig m.k.	H.J. Mateman, J. Tuinman

5

Algemeen

1. Opening en mededelingen

- 10 De voorzitter opent de vergadering met het ambtsgebed en heet alle aanwezigen hartelijk welkom.
Er is afmelding ontvangen van de heer Mateman en de heer Tuinman.

2. Vaststelling agenda

- 15 - Door de fracties D66/GL is motie 2018-05 'integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen' aangekondigd bij agendapunt 6. Voorjaarsnota.
- Er is geen actualium aangekondigd.
- Er zijn geen voorstellen tot wijziging van de agenda en de agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Verslagen raadsvergaderingen 22 mei en 11 juni 2018

- 20 Er zijn geen op- of aanmerkingen en de verslagen worden onder dankzegging ongewijzigd vastgesteld.

4. Spreekrecht publieke tribune

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

Ter besluitvorming met beraadslaging (B-onderwerpen)

25

5a. Jaarstukken 2017

- 30 Introductie onderwerp: De jaarstukken heeft u middels een nazending ontvangen. Tevens heeft u als extra nazending het accountantsverslag gekregen en is vandaag op het laatste moment de accountantsverklaring toegevoegd. Deze stukken worden u ter kennisneming aangeboden.

Twee opmerkingen van tekstuele aard vooraf:

- 35 - Op pag. 171, 'gewaarborgde geldleningen' is digitaal de tabel onleesbaar. In de fysieke stukken is de tabel wel juist en leesbaar opgenomen. Voor de accountant is dit in de digitale versie van de jaarrekening aangepast.
- Op pag. 165, 'investeringen met een economisch nut' staat onder 'voornaamste bijdragen derden/desinvestering' vermeld: 'verkoop Emmaschool en Willem Alexanderschool'. Dit moet zijn 'verkoop Emmaschool'. Dit is eveneens voor de accountant aangepast.

Met in achtneming van deze aanpassingen wordt u gevraagd de jaarstukken vast te stellen.

Eerste termijn

5 De heer Kampherbeek: In de najaarsnota 2017 was reeds aangegeven dat we rekening moesten houden met een negatief resultaat van € 1.474.000,--. Uiteindelijk zijn we in 2017 gekomen tot een verlies van € 1.970.000,--, te dekken uit de Algemene Reserve Grondbedrijf.

10 Binnen de auditcommissie is de jaarrekening 2017 besproken en het CDA is verheugd dat onze nieuwe accountant Baker Tilly Berk, die dit jaar voor het eerst de controle deed, een goedkeurende verklaring heeft afgegeven voor onze jaarrekening 2017. Dank aan alle harde werkers. Het was een zeer spannende tijd. Ondanks dat we vlak voor de verkiezingen verrast werden door de grote tekorten, die er gerapporteerd werden, is het CDA zeer te spreken over de bedrijfskundige analyse van de jaarrekening 2017, die onze algemeen directeur op 6 april 2018 heeft genomen. Een paar gemaakte statements van de analyse:

15 - De door het college afgegeven planning heeft geen enkele rekening gehouden met de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018. Daar werden we door verrast.

- De ambtelijke organisatie heeft niet eerder tegenvallers onderkend en gemeld voor de Najaarsnota. Dat geeft voor mijn gevoel iets van de situatie aan.

20 - De verklaring is dat we erg kwetsbaar zijn wanneer er sleutelposities wegvallen en vervangers niet ingewerkt zijn. Ook dat is een foto van onze organisatie.

Het CDA is blij dat er een midzomeranalyse a.h.w. wordt tussengevoegd, omdat het sturingselement van de Najaarsnota helemaal niet werkt. We hebben vastgesteld dat er nu al een half jaar voorbij is. We praten nu nog over de Voorjaarsnota, die na de eerste 4 maanden is afgegeven. Het CDA heeft

25 veel zorgen over de organisatorische kwetsbaarheid. De cultuur binnen de organisatie zal moeten veranderen. Een belangrijke taak voor het hele college! We zijn in afwachting wat het college gaat doen. Natuurlijk doet het college aan budgetbeheer op een nieuwe wijze. Misschien kunnen we ons daar als raad bij betrokken voelen of bij betrokken worden. Ik durf uit mijn eigen ervaring te zeggen dat de raad wel een betere financiële onderbouwing mag hebben bij raadsvoorstellen. Het CDA ziet

30 graag dat vanaf heden bij elk voorstel nauwkeuriger aangegeven wordt hoe de financiële dekking van het voorstel is. Maak het maar concreet.

In het Sociaal Domein is alleen maar een stukje financiën geweest en een stukje aandacht. Enig verband daartussen wordt uitgesteld tot we zelfs de controle hebben gekregen van de Rekenkamer.

35 Dat begrijp ik niet. Als u inzicht kunt hebben zonder deze verbanden, mag u het mij uitleggen. Waar blijft de informatie van het eerste halfjaar? Want we hebben het eerste halfjaar er al weer op zitten. Waarschijnlijk komt u eind september/begin oktober en dan kunnen we al bijna niets meer doen. Dat bedoel ik met adequaat zijn, reageren en transparant zijn.

40 De heer Volkers: We hebben dit jaar geen Perspectiefnota. Bij deze jaarstukken wil ik van de mogelijkheid gebruik maken de visie van de VVD op de financiële stand van zaken en de toekomst te verwoorden. Ook de VVD is blij dat de accountant een goedkeurende verklaring heeft kunnen afgeven.

45 De heer Van der Rhee interrumpeert: Dat er geen Perspectiefnota is, is juist, maar we hebben afgesproken dat we dat in het najaar oppakken. Wij hebben ons voorbereid om dan onze Algemene Beschouwingen te houden. Voorzitter: Zelfs de voorzitter gaat er niet over wat de heer Volkers mag zeggen. We leven in een vrij land, waar vrijheid van meningsuiting heerst.

50 De heer Volkers vervolgt: Over de financiën valt wel het één en ander te zeggen. Wij staan aan de vooravond van het opstellen van de begroting. Dan is het wel handig dat de VVD haar gezichtspunten daarop kenbaar maakt. Dat wil ik hier graag met u delen. Een positieve verklaring van de accountant betekent dat de accountant tot het oordeel is gekomen dat de verantwoording voldoet aan de gestelde eisen. Dat zegt niets over de inhoud. Daar wil ik het over hebben. Ik wil ook

55 een jaar terug kijken en proberen e.e.a. in perspectief te stellen. Vorig jaar werd de begroting van

2016 besproken. Die begroting ging uit van een positief saldo van €108.824,=. Bij de Najaarsnota dacht men dat het verlies €81.000,= werd. Bij de jaarstukken 2016 bleek dat dit bedrag €763.000,= negatief werd. Dus van een begroting van meer dan een ton plus, gingen we naar een begroting van meer dan €760.000,= min. Als gevolg van tegenvallers. Dat is 2% van de begroting die toen verlies is geleden. De begroting van 2017 ging uit van een positief saldo van €7.234,=. Bij de Najaarsnota werd een verlies geraamd van € 1,4 mln. Dat is 4% van de begroting. Het verlies was al verdubbeld t.o.v. 2016, uitgedrukt in procenten. Rond de verkiezingen hebben we een bijeenkomst gehad waarin werd verteld dat het verlies voor 2017 kon oplopen naar € 3 mln. Gelukkig is dat met een aantal bijstellingen en meevallers beperkt gebleven tot € 2 mln. In procenten is dat 7,5%. Er is een stijgende lijn van wat we tekort komen. We begroten iedere keer, maar het loopt steeds verder mis. Die conclusie trek ik vanuit 2016 tot aan nu. De VVD vindt dit een vervelende en zorgelijke situatie. We hebben een eenmalige meevaller van €430.000,= uit H2O en een grondexploitatie die goed uitvalt met €99.000,=. Daardoor komen we op € 2 mln. uit. In het voorliggende raadsbesluit wordt het tekort gedekt uit de Algemene Reserve Grondbedrijf. We hebben nog een potje en wat we tekort komen kunnen we daar uit voorzien. Eind goed, al goed. Dat is een vervelende situatie, kijkend naar de lijn die ik zojuist heb geschetst. We krijgen de Meicirculaire nog en misschien zijn er mensen die denken dat het allemaal wel meevalt en dan kunnen we ons weer een uitstel veroorloven. Zo zit de VVD er niet in. De schuldpositie van de gemeente Heerde is evenveel als de begroting. Door de budgetfreeze hopen we €800.000,= te bezuinigen. Maar onze schuldpositie is zo groot dat we de gemeente Heerde eigenlijk het hele jaar op slot moeten doen om op 0 uit te komen. Dat is natuurlijk een absurde situatie, maar ik wil duiden dat het niet zomaar iets is waar we voor staan.

We hebben gebruik gemaakt van incidentele meevallers. Het is maar de vraag of we volgend jaar ook weer op incidentele meevallers mogen hopen. Ik zou daar niet op willen gokken. Daarom roept de VVD het college op om adequate maatregelen te nemen om er een flinke streep onder te zetten. In control zijn en realistisch begroten. Daar heb ik het net ook al over gehad. Het kan niet zo zijn dat we jaar na jaar mooie begrotingen maken en steeds op hogere verliezen uitkomen. Dat kunnen we niet accepteren. Bij de bespreking van de Voorjaarsnota kom ik daar met voorbeelden op terug. De CAO verhoging levert nu een extra kostenpost op van €270.000,=. Maar we weten toch dat, als er CAO-onderhandelingen zijn, daar altijd een loonsverhoging van 1 of 2% uit komt? Dan is het toch niet raar dat je daar bij het opstellen van een begroting voorzichtigheidshalve rekening mee houdt? In Heerde doen we dat niet, alsof die mensen ook geen loonsverhoging zouden kunnen krijgen. Dat is toch onwaarschijnlijk? Als je op deze manier een begroting opbouwt, waarbij je denkt dat dat soort dingen niet gaat gebeuren, veroorzaak je zelf problemen en worden de tegenvallers alleen maar groter. Hiermee wil ik aansluiten bij een stopwoordje van de heer De Weerd; Dit kan toch zo niet waar zijn? Dat gevoel bekruipt mij bij het lezen van deze stukken. Dat het ook anders kan, blijkt uit een berichtje in de Schaapskooi; de gemeente Epe houdt bijna € 1 mln. over. In hetzelfde artikel staat dat de gemeente Epe dit jaar de laatste schulden hoopt af te lossen. Dus in Heerde moet het gemeentehuis het hele jaar dicht en in Epe zijn ze schuldenvrij. Het is een buurgemeente met vergelijkbare situaties. Wij moeten actie ondernemen. De VVD pleit voor een raadsbrede oplossing om nu stappen te zetten. Wij nodigen het college uit om samen met de raad de komende najaarsbegroting op stellen en te kijken hoe we echte stappen kunnen zetten om een begroting voor 2019 te maken die alle voorzienbare kosten in zich heeft, zodat we niet verrast worden. Het zou ook mooi zijn als de begroting begint met een royaal positief saldo. Niet met + €7.000,=, want daarvan kun je wel nagaan dat we dat niet gaan halen.

Ik heb bewust een globaal verhaal gehouden, want ik wil niet met allerlei punten en komma's het beeld vertroebelen van het hoofdprobleem dat we hier hebben. Ik wil het college uitnodigen samen met de raad deze handschoen op te pakken, zodat we een goede begroting krijgen voor 2019.

De heer Van Ommen: Om te beginnen: Wij, als Gemeentebelang Boerenpartij Heerde, zijn blij dat de accountant een goedkeurende verklaring heeft verstrekt bij de jaarrekening. Maar het mag geen verrassing zijn dat de jaarstukken voor weinig vreugde zorgen bij Gemeentebelang Boerenpartij. Net zoals het geen verrassing meer is dat deze maatregelen

genomen moeten worden. Inderdaad. Moeten. Wij willen dan ook uitspreken dat de toekomst ons zorgen baart. Er zijn weliswaar al stappen in de goede richting gezet, maar het zijn slechts stappen, terwijl we als gemeente een reuzensprong zullen moeten maken. Een negatief exploitatiesaldo van bijna 2.000.000 euro is niet zomaar te dekken. Wij zien een onttrekking uit de Algemene Reserve Grondbedrijf als een (of misschien wel de enige) optie. Dat de kosten die gemaakt zijn bij herstelwerkzaamheden na de brand uit de reserve gebouwen worden gehaald, lijkt ons ook alleszins logisch.

Er worden inmiddels verschillende maatregelen genomen om uit deze benarde situatie te geraken en dat waarderen wij als GBP ook zeer. Toch willen we ook op dit moment nog een keer benadrukken dat we zeer teleurgesteld zijn over het proces dat aan deze ellende vooraf is gegaan. Natuurlijk, net als bij veel andere gemeenten, kregen we enorme (extra) kosten op ons bordje binnen het Sociaal Domein. Die waren voor een groot deel niet of moeilijk te voorspellen. Maar dat al deze ellende plotseling allemaal tegelijk voor de eerste keer ingezien werd (en dan ook nog op een zeer ongemakkelijk moment..) gaat er bij ons niet in. "Dit kan toch zo niet waar zijn?" Wij zijn van mening dat wij als raad veel eerder en bovendien vaker op de hoogte gesteld hadden moeten worden van de donkere wolken die zich langzaam boven onze gemeente aan het vormen waren. Hiermee wil ik niet zeggen dat de situatie waarin we nu zitten voorkomen had kunnen worden, maar het had veel meer transparantie gegeven en wij vinden transparantie een onmisbare factor in het onderhouden van de vertrouwensband die wij als bestuur moeten onderhouden. Daarom roepen we het college ook nu op om ons als raad structureel op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen die op het gebied van de financiën in onze gemeente aan de orde komen. En inderdaad, we willen daarbij graag cijfers zien. En ja, we willen ook kunnen vergelijken met cijfers van andere perioden en andere gemeenten.

Zoals gezegd, is het gat voor een groot deel ontstaan door grote en onverwachte kosten binnen het sociaal domein. GBP Heerde kan over een groot deel van deze kosten zeggen dat ze moeilijk in te schatten waren, maar we zijn bijvoorbeeld zeer ontstemd over het deel dat PlusOV hieraan heeft bijgedragen. Een voorbeeld van een situatie waarin we ons (naar onze mening) hebben laten piepelen door een organisatie die een lange tijd broddelwerk heeft geleverd. We mogen toch aannemen dat deze kosten bij een volgende analyse de kop in zijn gedrukt, nu beloofd is dat PlusOV voor het eind van dit jaar de hele zaak op de rit zal hebben.

We zitten nu in deze situatie en we zullen er samen voor moeten zorgen dat we langzaam uit deze donkere put kruipen en dat de jaarstukken ons volgend jaar meer vreugde zullen brengen. Gemeentebelang Boerenpartij Heerde wil hier met volle kracht aan bijdragen door de situatie kritisch te blijven volgen en te ondersteunen waar nodig!

Het zal niet makkelijk worden, maar aan achteruit kijken hebben we niets meer. De neuzen moeten dezelfde kant op staan en blijven staan en nogmaals, om dit te bereiken zijn transparantie in het beleid en vertrouwen in elkaar de sleutelwoorden!

Mevrouw Van Amerongen: De situatie van het grote tekort in de jaarstukken vindt de fractie van D66/GroenLinks zorgelijk. Nog zorgelijker vinden we, dat sinds de najaarsnota totaal niet hierop is gescreend en dat dit voor de gemeente kwam als een verrassing om 5 over 12. We vinden het echter buitengewoon ernstig dat, nu de stukken er liggen, én de Voorjaarsnota er ligt, er geen enkele reflectie is van het College op hoe we hiervan kunnen leren en hoe het volgende jaren beter kan gaan! De cijfers zijn in die zin niet interessant om te benoemen. Het is interessanter om te benoemen hoe de tekorten meer structureel opgelost kunnen worden. Dus niet alleen in het lopende jaar.

De eerste 2 vragen die we hebben:

1. Hoe kijkt het College aan tegen de wijze waarop de jaarstukken tot stand zijn gekomen? Ik bedoel dan vooral het proces en de tijdlijn.
2. Wat gaat het College doen om te zorgen dat de lopende cyclus van 2018 anders en beter verloopt?

Zitten we volgend jaar juli weer precies in dezelfde situatie? Graag zou ik een doorkijkje willen van het College hoe dat dit keer gaat verlopen. Hoe we het lopende tekort gaan monitoren, hoe dat

gecommuniceerd wordt via het College naar de raad en hoe dit gepareerd gaat worden met passende maatregelen en op welk moment de accountant aan de slag kan, zodat hij dit keer niet pas 2 uur voor de laatste vergadering voor het reces zijn verklaring moet afgeven. We lopen ver achter de feiten aan. Wij zullen als raad onze controlerende rol op deze wijze niet vervullen. Het is
5 too late, maar ook too little. We moeten concluderen dat het nu sturen is op budget, in plaats van op wat je wilt bereiken. Daar komen we helemaal niet aan toe. Maar het feit dat er geen enkele aanzet is tot een plan om dit sturen beter te laten verlopen, wekt niet het vertrouwen dat we werkelijk in control zijn.

10 De nieuwe accountant heeft in een managementletter aan het College een flink aantal bevindingen en aanbevelingen gedaan hoe een verbeterslag kan worden gedaan om meer dan nu in control te komen. Eerlijk gezegd, zijn we nogal geschrokken wat er allemaal voor verbetering vatbaar is. Ik mag niet citeren uit de managementletter, want die is vertrouwelijk en bedoeld voor het College, maar wij begrijpen dat het alleszins normaal is om als raad hierin meegenomen te worden.

15 In het VNG rapport Handleiding accountantscontrole lezen we op pag. 28 het volgende: *"De managementletter is gericht aan het college en het management. Zij zijn immers verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en de administratieve organisatie. Het college en management kunnen erop reageren en/of ervoor zorgen dat de aanbevelingen worden uitgevoerd. Als de managementletter naar de raad wordt gestuurd, dan is deze openbaar. We bevelen aan dat de managementletter minimaal ter kennisneming naar de raad gaat (en dus openbaar is). Het is daarbij inzichtelijk als het*
20 *college ook zijn reactie op de managementletter meestuurt. De raad kan hierom vragen."*

Dat vragen heb ik ook gedaan. Wie schetst onze verbazing dat geen enkele reactie van het College op de managementletter beschikbaar is. Ons verzoek was bij de auditcommissie om dit alsnog te
25 doen, zodat we in deze vergadering al een aanzet hebben wat komend jaar geïmplementeerd kan worden. Natuurlijk is dat een stappenplan, je kan niet alles tegelijk. Maar ook dat kon niet. Dat kan pas bij de begroting. Het is een bestuurlijke zwakte dat pas een half jaar nadat de managementletter is geschreven het commentaar van het college volgt! Dat betekent dat dit jaar voor een verbeterslag al weer een verloren jaar is! Jammer, want een goede raad is duur.

30 Onze 3e vraag is: Kan komend jaar de managementletter van de accountant naar de raad gestuurd worden, dus openbaar besproken worden, gegeven de bijzondere financiële situatie van de gemeente? En de vervolgvraag: Is het mogelijk dat volgende keer in een extra kolom direct het college aangeeft wat er met de aanbevelingen gebeurt? Onze conclusie voor nu is, dat de raad te weinig inzicht heeft in de kwaliteit van de financiële organisatie van de gemeente.

35 De fractie D66/GroenLinks is er dan ook voorstander van dat de opdracht formulering aan de accountant verbreed wordt. We vragen de andere fracties hoe zij daar over denken. Ook graag de visie van het College. Je kunt er bijvoorbeeld aan denken om een aantal prioritaire aanbevelingen uit de managementletter te betrekken in de jaarlijkse controle. D66/GroenLinks wil hier graag over
40 meedenken en praten. Het zou een dooddoener zijn om te zeggen: "Dat kost ons weer meer geld." Het is ook niet helemaal waar, immers: Het gaat erom dat een goede financiële organisatie – waarin processen en gegevens eenvoudig te vinden zijn – en een goed werkende interne controle minder (accountants)tijd kost om te controleren dan een organisatie waar met moeite de informatie bij elkaar wordt gezocht en waar de interne controle nog in ontwikkeling is. Het niet tijdig beschikbaar
45 hebben van de jaarstukken werkt in ieder geval de accountantskosten in de hand.

Onze suggestie is daarnaast: Kunnen we niet rechtstreeks in gesprek met de ambtelijke organisatie in bijvoorbeeld een themaraad over de situatie van de financiële organisatie, zodat we wat meer
inzicht krijgen in de thema's die spelen en hoe we meer in control kunnen komen.

50 De heer Horst: De veelbesproken jaarstukken liggen nu eindelijk voor ons. Ik zeg "eindelijk", omdat we hier in maart, vlak na de verkiezingen natuurlijk ook al over spraken in een themaraad. Er zou een tekort zijn van 2,9 miljoen euro, alsof er een bom was afgegaan, zeg maar. Nu de rook is opgetrokken en we als auditcommissie een versie met een tekort van 2,7 miljoen onder ogen
55 hebben gezien, ligt nu voor ons een definitieve jaarrekening met een tekort van 1,9 miljoen euro.

De vraag die blijft liggen is: "Wat hebben we ervan geleerd?" We weten inmiddels wat er nu gebeurd is en waarom zaken gelopen zijn zoals ze gelopen zijn. Nu komt het belangrijkste onderdeel: Hoe gaan we ervoor zorgen dat dit niet weer gebeurt? Kan de wethouder hier iets over vertellen? Dit is voor de PvdA Heerde de belangrijkste vraag van de afgelopen maanden, zoals ook al eerder door ons gevraagd hier in deze raadzaal. Vanuit de accountant zijn, naast een goedkeurende verklaring, waar we blij mee zijn, natuurlijk ook een aantal aanbevelingen gedaan. Wij zijn benieuwd naar een reactie van het college op deze aanbevelingen.

We hebben in Heerde een forse managementlaag en een behoorlijke flexibele schil (externe inhuur). We moeten er wel voor gaan zorgen dat de kwaliteit van de organisatie gewaarborgd blijft, middels meer vast personeel i.p.v. externe inhuur. Daarnaast moet de binding met de gemeente beter. Communicatie richting de bevolking moet ook in orde zijn, gevoel door (social) media is anders dan soms de werkelijkheid. Verhalen over onder curatele zijn bij lange na niet aan de orde in Heerde, hebben we ook onlangs vernomen van een ambtenaar van de provincie die hier aanwezig was. Daarvoor moet er nog wel wat meer gebeuren.

Het verschil in het tekort waar ik mijn verhaal mee begon, schetst ook het beeld van de onzekerheid binnen het sociaal domein. We moeten goed nadenken richting de toekomst om te voorkomen dat dit weer gebeurt, maar tegelijkertijd moeten we niet in paniek raken en goed blijven nadenken over de te nemen stappen. Eerdere incidentele en structurele tekorten bewijzen het gelijk hierin. Ik herinner mij nog mijn eerste raadsperiode 2010-2014 waarin we met de nota Alles heeft zijn prijs ook in een dergelijke situatie zaten. Ook toen bewees het gelijk van de onzekerheid in de financiën.

Het raadsvoorstel m.b.t. de verliesvoorziening omtrent de op- en afrit kan onze goedkeuring wegdragen. PvdA Heerde wil hierbij wel een waarschuwing afgeven richting de BV. Het kan en mag niet zo zijn dat dit zorgt voor luiheid binnen de BV voor het binnenhalen van gelden m.b.t. onze garantstelling voor de op- en afrit. We gaan ervanuit dat de BV ervoor gaat zorgen dat onze garantstelling niet hoeft worden ingezet en dat deze gelden weer terug vloeien richting de Algemene Reserve. Daarnaast wil PvdA Heerde met klem een oproep doen richting H20 BV om ervoor te zorgen dat de jaarrekening van de BV volgend jaar op tijd aangeleverd wordt. Kan de wethouder daarnaast meer informatie geven omtrent de financiering van de op- en afrit? De burgemeester van Hattem vertelde onlangs op een avond in Oldebroek dat hier binnenkort meer over te melden valt. Wij horen graag!

Wij hebben begrepen dat wethouder Cegerek en Wethouder Meijer onlangs naar het VNG congres zijn geweest. Wij zijn hier blij mee. Druk en lobby door alle gemeenten, maar ook door onze fracties richting Den Haag, gezamenlijk is keihard nodig om het kabinet en minister Ollongren erop te wijzen dat de tekorten binnen het sociaal domein niet verder kunnen oplopen. De grens is bereikt! PvdA Heerde wenst tot slot nog haar dank uit te spreken aan de ambtelijke organisatie en een ieder de haar medewerking heeft verleend, bij het tot stand komen van deze stukken. Het was de afgelopen periode weer een behoorlijke klus.

De heer Van der Rhee: Min 1 miljoen, 9 duizend negenhonderd één en negentig duizend euro. Ik durf het bijna niet uit te spreken. En dan een positief resultaat van 99.000 euro op de grondexploitatie. Anders waren we de 2 miljoen ruim overgesprongen. En tegelijk zeggen we als fractie: "Wat is er hard gewerkt om in beeld te krijgen waar dit ontstaat en om te kijken wat er aan gedaan kan worden om ombuigingen te realiseren". Oorzaken zoeken. De fractie van CU-SGP realiseert zich dat lang niet alles beïnvloedbaar is en ook dat onderwerpen die nu negatief uitvallen in de risicoparagraaf stonden. Neemt niet weg dat er een enorme opgave ligt om te komen tot ombuigingen. Niet incidenteel, maar structureel.

Neemt niet weg dat we als CU-SGP al lange tijd aandacht hebben gevraagd voor de forse schuldpositie van de gemeente Heerde. Ik citeer uit de Algemene Beschouwingen van vorig jaar: *"Uit gegevens van de VNG blijkt dat de gemeente Heerde in 2014 per inwoner een netto schuld heeft van bijna € 2.100,=, terwijl het gemiddeld bedrag bij gemeenten tot max. 25.000 inwoners op een bedrag van iets meer dan € 1.000,= ligt."* De rente is nog steeds extreem laag, maar de schuldpositie van onze gemeente moet verbeteren, zodat de jaarlijkse rentelasten en de

risico's bij toekomstige rentestijgingen ingeperkt worden en controleerbaar worden. Een enorme opgave.

De fractie van CU-SGP sluit zich aan bij de woorden van de heer Horst over de Bestemmingsreserve afritten A28. Is er al nieuws vanuit Oldebroek? Goed dat het zo wordt geregeld, maar dan spreken we het ook zo af dat, voordat er iets met die gelden gebeurt, wij als raad worden geïnformeerd. Hoe staat het college hier in? De VVD had het erover dat we moeten werken aan de begroting van 2019. CU-SGP pakt graag die uitgestoken hand; laten we als raad met elkaar het forse probleem dat we als gemeente Heerde hebben, oppakken en er aan werken. Ook bij GBP hoorde ik dat overigens; transparantie, eerder geïnformeerd worden. Naar de mening van CU-SGP zijn wij snel geïnformeerd. Ik ga mee met het argument dat het probleem eerder onderkend had kunnen worden, maar we hebben de indruk dat, toen het op tafel lag, wij direct zijn geïnformeerd. Ook hier hoor ik een uitgestoken hand; we hebben een grote opgave en laten we die met elkaar aanpakken. Als CU-SGP pakken we die hand graag aan. We hebben een enorme opgave, zeker als je de schuldpositie er naast legt. We hebben elkaar in deze gemeente kei en keihard nodig. D66/GroenLinks noemt het verbreden van de opdracht van de accountant. Naar ons idee hebben wij ieder jaar invloed op een aantal speerpunten die we speciaal bij de accountant neerleggen. Dat hebben we nu ook gedaan en dat moeten we vooral blijven doen. We moeten gebruik maken van het recht dat we als raad hebben.

Beantwoording door het college

Wethouder Meijer: Door het verhaal van alle fracties heen proef je de zorg; er ligt een jaarrekening voor die ver buiten het boekje gaat en een Voorjaarsnota die een forse overschrijding laat zien. Ik proef ook van verschillende kanten een uitgestoken hand om samen te kijken hoe we dit jaar en in volgende jaren naar een oplossing toe kunnen groeien. Die uitgestoken hand wil het college graag aanpakken. Verschillende partijen voelen zich overvallen en niet meegenomen en vinden dat er eerder gecommuniceerd had moeten worden. Vorig jaar hebben we bij de maartcirculaire al geconstateerd dat we ver buiten ons boekje zaten en hebben we express een midzomeranalyse gedaan op 10 grote afwijkende posten, om te laten zien hoe die zich zouden ontwikkelen. Bij de Najaarsnota hebben we uitvoerig neergezet dat we 1,4 mln. buiten de begroting zouden gaan en dat dat groter kon worden, omdat we ook een aantal risico's in de Najaarsnota hadden benoemd. Die hebben zich allemaal voorgedaan.

Er ligt een goedkeurend jaarverslag van de accountant, maar er ligt ook een negatieve jaarrekening en bij de managementletter is een aantal bevindingen op tafel gelegd. Er wordt gevraagd die openbaar te maken. Bij de auditcommissie hebben we de managementletter op tafel gelegd en is die ook besproken. Het college heeft daar aangekondigd de managementletter en het accountantsrapport te zullen bespreken. Een aantal aanbevelingen is inmiddels verwerkt en een aantal wordt in het proces meegenomen. Dit komt in de Najaarsnota terug, in een aparte kolom. De managementletter maakt, net als de productenrekening, onderdeel uit van de bevoegdheid van het college. We zijn vrij transparant door deze stukken te delen en de aanbevelingen van de accountant te verwerken.

De heer Kampherbeek vraagt of we niet op een andere manier kunnen budgetteren. Deze grote vraag klinkt in meer vragen door. Toen wij, vlak voor de verkiezingen, zagen dat de jaarrekening er zo zou uitzien, hebben wij direct de fractievoorzitters geconsulteerd. In de voorlopige opstelling van de Voorjaarsnota zagen we toen al dat er opnieuw een grote overschrijding in zou zitten. Daar hebben we direct op ingegrepen. Op 3 april hebben we dit gemeld en op 14 mei hebben we dat breder met de raad gedeeld. Bij de Voorjaarsnota ligt een voorstel om een budgetfreeze in te voeren. Die is op 25 april, bij het bekend worden van de cijfers, reeds ingevoerd, om voor 2018 een maatregel te nemen die de ruimte biedt stevig te kunnen sturen op de overschrijdingen die we zijn tegengekomen in het sociaal domein, ICT en inhuur en ruimte te maken om op lange termijn naar een gezonde begroting toe te komen. Het beeld dat sommige fracties schetsen dat we het de afgelopen weken over ons heen hebben laten komen en dat we nog steeds staan waar we staan, is niet correct. Normaal omvat de Voorjaarsnota een A4'tje met de positieve en negatieve afwijkingen.

Bij deze Voorjaarsnota ligt ook een maatregel om de budgetten te beheersen en een tijdelijke pot in te stellen voor risico's. In die periode hebben we intensief als ambtelijke dienst en college met elkaar aan tafel gezeten om te bekijken hoe we niet alleen voor 2018, maar ook voor 2019 en 2020 maatregelen kunnen voorstellen om de begroting binnen het boekje te krijgen. Daar hopen we in september met elkaar over van gedachten te kunnen wisselen. We hadden ook afgesproken dat we de Meicirculaire zouden afwachten. Die is inmiddels bekend en we hebben de raad daar een ARI over toegezonden. Voor dit jaar is er enig soelaas. We denken met de maatregelen voor dit jaar en met de maatregelen die we in september met u zullen wisselen vanaf het begin fors te hebben ingezet. Sommige kostenontwikkelingen komen niet alleen uit onze eigen jaarrekening, maar spelen mee door verbonden partijen. Als de jaarrekening van H2O later komt, hebben we daar mee te maken. Als we in de afwikkeling van de zorgkosten Jeugd alles op alles moeten zetten om de overzichten van verbonden partijen binnen te krijgen, zijn dat stevige opgaven. Dit hebben we bij herhaling vorig jaar en dit jaar met de raad gedeeld. In de audit hebben we met elkaar van gedachten gewisseld hoe we om moeten gaan met het feit dat de Voorjaarsnota in april wordt afgerond en pas nu wordt besproken en dat de Najaarsnota in september wordt afgerond en pas in december wordt besproken. Daar zit een te grote tijdslimiet tussen. We proberen de extra midzomeranalyse in september de ene week in het college te hebben en de andere week in de commissie, zodat de raad op korte termijn sturingsinformatie heeft hoe de budgetten van 2018 zich t.o.v. de Voorjaarsnota hebben ontwikkeld. Organisatorisch vergt dat wel wat, maar wij vinden het belangrijk de budgetontwikkeling van dit jaar zorgvuldig met u te wisselen. Het is correct dat onze schuldpositie ongeveer de omvang heeft van de begroting. Dat is in de loop van de tijd ontstaan in goede samenspraak tussen raad en college. Op meerdere momenten zijn projecten op rente gezet. We hebben bouwprojecten gerealiseerd waar verplichtingen tegenover staan. Die zullen we moeten afbetalen. Daarvan heeft de raad vorig jaar gezegd dat dat kleiner moet worden. Daar moeten we bij de gesprekken over de ombuiging evenwicht in zien te vinden. Vergelijken met andere gemeenten is lastig. De gemeente Epe is een keer zo groot, heeft de afgelopen jaren andere opgaven ingevuld en op een andere manier reserves gevormd. Loon- en prijsontwikkelingen nemen we ieder jaar mee. Bij het maken van de begroting wordt een prijsindex van 1,6% toegepast. De loonontwikkeling wordt ook met een bepaald percentage doorgevoerd. Dat geldt deels voor de eigen mensen. We hebben ook voor een deel te maken met inschattingen, zoals de loon- en prijsontwikkelingen in de zorg. Soms zitten we daar dichtbij en soms zitten we er verder vanaf, maar het is niet zo dat we daar niet over nadenken.

De heer Van Ommen zegt dat transparantie en vertrouwen sleutelwoorden zijn om in de gesprekken over de ombuigingen stappen te maken. Dat is mij uit het hart gegrepen. Dat we niet hebben gecommuniceerd leg ik naast mij neer. Als college hebben we van stand af aan gecommuniceerd. Normaliter ronden we begin februari de jaarrekening administratief af. Dan loopt er een heel proces van het opmaken van de stukken, doorboekingen, etc. Rond deze tijd heeft de raad dan de eindstand van de jaarrekening op tafel, nadat die in juni in de audit is geweest. Nu heeft de raad begin maart al de eindstand gehad. We hebben aangegeven dat die nog kon fluctueren. In de audit hebben we nader gepreciseerd dat dat in de jeugdzorgkosten en in H2O BV zou kunnen zitten. Dat is precies zoals het zich heeft voltrokken.

D66/GL vraagt een proces te schetsen van de stukken voor de komende begroting. Ik heb voldoende aangegeven hoe wij daar de komende periode mee om denken te gaan en hoe wij daar de afgelopen weken al mee bezig zijn geweest. De managementletter is in de audit gedeeld en het college neemt de bevindingen ter harte om verbeteringen in het administratief proces door te voeren. In de Najaarsnota zullen we laten zien hoe we daar mee zijn omgegaan. D66/GL vraagt ook te kijken hoe we in het ombuigingsproces het democratisch proces kunnen invullen. Dat komt morgen op de collegetafel aan de orde.

Collega Cegerek en ik zijn naar het VNG congres geweest, omdat we de raad hadden toegezegd de zorgen over de ontwikkeling van de kosten in het Sociaal Domein, te zullen adresseren. Collega Berkhoff heeft afgelopen weken in de regio Stedendriehoek met de collega's de trom geroerd. Tijdens het VNG congres hebben wij moties mee ingediend en ondersteund. We moeten afwachten

welk effect dat sorteert. Een aantal zorgen binnen het Sociaal Domein zijn zorgen van het hele land. Dat is een bijdrage om aan een verbeteragenda te werken.

5 Wethouder Berkhoff: Dat het Sociaal Domein steeds klinkt in de zorgen over de financiën heeft deels te maken met de manier waarop wij boekhouden. De meeste gemeenten in het land hebben identieke problemen met de kostendekkendheid van overgedragen rijkstaken, maar weten dat nog te verevenen uit bestemmingsreserves, waardoor het resultaat in de jaarrekening minder evident is, maar zeker ook speelt. Er wordt zowel op landelijk niveau, als regionaal en lokaal volop over nagedacht hoe we dat kunnen tackelen. In de opmaat naar de begroting 2019 zullen daar
10 voorstellen voor op tafel komen. We zullen moeten transformeren, willen we de zaak in het Sociaal Domein financieel houdbaar houden. Er is wel degelijk inzicht met verbanden. In de themaraad van februari hebben we laten zien wie de cliënten zijn op de verschillende domeinen. Ondanks de penibele situatie in het Sociaal Domein, wil ik toch zeggen dat we zo'n 500 jeugdigen en hun ouders ondersteunen als het gaat om opgroeien en opvoeden, dat we zo'n 200 volwassenen met hun
15 gezinnen ondersteunen in hun levensonderhoud, hun zoektocht naar werk en hen activeren om mee te doen in de samenleving, dat we ruim 50 cliënten met problematische schulden helpen, dat we voor maatschappelijke ondersteuning zo'n 1.500 voorzieningen leveren aan ca. 1.000 mensen, waarbij zo'n 500 huishoudens kunnen rekenen op een schoon en leefbaar huis en dat er nog andere ondersteuning wordt geleverd qua vervoer en hulpmiddelen. Zonder veel wanklank, want we zien
20 weinig beroepen en bezwaren. We zullen proberen die activiteiten in lijn te krijgen met de inkomsten. Die zoektocht gaat de komende maanden verder en in het najaar komen er voorstellen naar de raad.

25 Wethouder Cegerek: De zorgen van deze raad waren ook voelbaar tijdens het VNG congres. Minister Ollongren kwam niet met een volle koffer naar Maastricht m.b.t. dit terrein. Er was 1 positief punt, nl. de € 10 mln. voor ondersteuning van raadsleden van kleine gemeenten. Dat geldt ook voor de raadsleden van Heerde. Dat was de enige positieve toezegging van de minister. Bestuurlijk hebben we een stevig geluid laten horen richting het rijk. De heer Horst zegt dat onze organisatie een forse managementlaag heeft. Vorig jaar heeft er een organisatieverandering plaatsgevonden waarin in die
30 managementlaag is geïnvesteerd. Er zijn ook leidinggevende functies weggevallen. Er waren 15 leidinggevenden; 11 teamcoördinatoren en 4 managers. Dat zijn er nu 8 geworden, waarbij de leidinggevende functies onder de managers vallen. Er is zeker geïnvesteerd in kwaliteit.

Tweede termijn

35 De heer Kampherbeek: Ik onderschrijf de woorden van de wethouder over de themaraad van februari. Het blijft een herhaling van zetten. Ik nodig u uit om bijlage 3 Kostendekkendheid Sociaal Domein om te zetten in mensen en aantallen. Ik heb daar de afgelopen 3 jaar bij u op aangedrongen, maar heb er nog nooit wat van gezien. We komen €1.429.388,= tekort. Dat is niet
40 niks. Geeft u eens aan waar u wel en waar u geen invloed op heeft en wat de getallen daarbij zijn. De afgelopen 3 jaar heb ik hier van u beiden niets van gehoord.

De heer Van Ommen: Allereerst over de opmerking m.b.t. de informatieverstrekking: Wij bedoelen niet te zeggen dat het college zich niet aan de procedure heeft gehouden. Het klopt dat we in het
45 najaar een analyse onder ogen hebben gekregen waarin (op tien punten) aangegeven werd dat er tekorten zouden ontstaan. We hebben het niet over deze momenten, maar over de aan het ontstaan dreigende situatie. Misschien zonder details en exacte cijfers, maar met bevindingen die gaandeweg gedaan werden. De heer Kampherbeek noemde net een voorbeeld zoals ik dat ook bedoel. Er moet een moment zijn geweest dat we ons beseften dat de uiteindelijke malaise NOG groter was dan we ook op het moment van de genoemde analyse hadden ingeschat. Wij nemen tenminste aan
50 dat in de voorafgaande maanden ook wel eens van gedachten is gewisseld over het feit dat de zorgen misschien nog wel groter zouden kunnen zijn dan ingeschat. Wij hebben niet de indruk gekregen dat het college op dat bewuste moment, vlak voor de verkiezingen, dacht: "Ja, daar heb je het. Daar zijn die schulden". Wij hadden de indruk dat het heftiger was dan gedacht. Voor ons was het althans heftiger.

Dan over de acties die direct ingezet zijn na het bekend worden van het exacte probleem: Hiermee zijn wij juist heel erg tevreden. De wethouder gaf in zijn antwoord aan dat in de "*Voorjaarsnota maatregelen zijn opgenomen die ons moeten helpen om de weg naar boven in te slaan*". Dit hebben wij inderdaad met tevredenheid tot ons genomen, maar we hebben ons in het vorige betoog gericht op de jaarrekening (ons inziens meer een opgemaakte balans, een blik op een afgesloten tijdperk) en willen de door ons goed ontvangen maatregelen bespreken tijdens het behandelen van de voorjaarsnota. De wethouder geeft aan dat vergelijken met andere gemeenten hem niet zinvol lijkt en noemt hierbij de gemeente Epe die een andere opgave heeft. Daar zijn we het mee eens. Maar kunnen we dan geen gemeente kiezen van een vergelijkbare grootte en opgave als Heerde? Dit verzoek (ook door onze partij gedaan) is zeker niet gedaan om het college op de vingers te kunnen tikken. Maar... wij zijn van mening dat een dergelijk vergelijk ook kennis en opvallendheden kan opleveren waar we als gemeente alleen maar van kunnen leren.

De heer Volkers sluit zich aan bij de laatste woorden van de heer Van Ommen: We hebben als raad nog geen antwoord van het college gehad waar het college achter de schermen mee bezig is. Dat geeft een onbevredigend gevoel; wij worden wel overweldigd met allerlei cijfers, maar we weten niet wat er aan wordt gedaan. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder dat we begin september worden meegenomen. We kunnen leren van naastliggende gemeenten. Wethouder Berkhoff geeft een aantal getallen van mooie resultaten. Ik hoorde op de radio dat zelfs een SP-wethouder in Groningen vond dat het de spuigaten uit loopt. In Groningen heeft 1 op de 6 gezinnen een ondersteuning vanuit de gemeente, zoals een PGB o.i.d. Zelfs die SP-wethouder ziet mogelijkheden die grote getallen te minimaliseren en te kijken of de overheid niet teveel zorg levert en of het niet de verantwoordelijkheid van gezinnen is om zelf wat te doen, zoals in het verleden gebruikelijk was. Misschien kunnen we zo naar de cijfers kijken als we het over besparingen hebben. Kritisch kijken of alles wat we doen doelmatig is. Wethouder Cegerek had het over de managementlaag. We hebben veel preventiemedewerkers. Dat komt in de stukken niet als resultaat terug. We hebben ingezet op preventie en dan loopt het ons nog door de vingers. Dat geeft een onbestemd gevoel.

De heer Van der Rhee: De fractie van CU-SGP staat anders in die vergelijking met andere gemeenten. We kunnen onze energie beter steken in een analyse van wat er aan de hand is en maatregelen nemen voor de burgers van onze gemeente. Wat er in Epe of Grongingen gebeurt, zijn totaal andere situaties. Fijn om van wethouder Berkhoff te horen welke maatregelen er zijn genomen. We zijn er voor de burgers. Daar ontvangen we geld voor en daar moeten we geld aan uitgeven.

Mevrouw Van Amerongen: Ook de fractie van D66/GL is voorstander van een analyse. Het beeld dat het college het over zich heen laat komen, is niet door ons geschetst. We hebben wel geschetst dat het college vooral bezig is gaten te dichten en bedragen kloppend te maken en niet aan die analyse toekomt. Het najaar vinden wij te laat. Hoe zorgen we dat we volgend jaar niet weer achter de feiten aanlopen? De wethouder zegt dat in de commissie is gesproken over de aanbevelingen van de accountant. Daar is inhoudelijk niet over gesproken. Wij hebben geconstateerd dat het niet veel zin heeft hier inhoudelijk op in te gaan, zo lang er geen reactie van het college is op de managementletter. Als we hier pas bij de begroting over gaan praten, is er weer een jaar voorbij. Is het dan niet logischer volgend jaar bij de Voorjaarsnota en het bespreken van de jaarstukken op voorhand te zorgen dat bij de aanbeveling van de accountant ook de reactie van het college zit? Dan hebben we een slag gemaakt. Nu lopen we steeds achter de feiten aan. Dat zorgt ervoor dat we als raad niet kunnen doen waar we voor zijn, nl. controle uitoefenen en sturen. We willen niet zeggen dat de voorgestelde maatregelen niet goed zijn, maar we hebben het over de bedragen. Daar kunnen we niet achter kijken, omdat we nog geen begin hebben gemaakt met de analyse.

Beantwoording door het college

Wethouder Meijer: Ik kan me de gevoelens voorstellen. Als we een normaal proces hadden gehad waarbij de begroting op 0 eindigt, dan hadden we het er nu ook over gehad. Als we dan hadden gevonden dat we daar ombuigingsvoorstellen uit moesten halen, zouden we het er ook later over hebben. Het proces van het afronden van de boeken tot het debat met de raad over de jaarstukken

heeft een bepaalde tijdspanne. Na het opstellen van de jaarstukken gaat de accountant aan de slag. Hij komt met zijn bevindingen als hij zijn werk heeft gedaan. Daar kunnen we als college en raad dan wat van vinden. Dat omdraaien wordt heel lastig. Die werkzaamheden moeten in alle rust hun gang hebben. In eerste termijn heb ik toegezegd dat we daar later op terugkomen. Ik begrijp het ongemak, maar kan daar geen handreiking toe doen. Als college zijn we die ombuiging aan het voorbereiden. In september is daar meer over te melden. Dat het dwars door de begroting heen gaat, is zondermeer aan de orde. Daar leggen we dan ook voorstellen voor op tafel. De heer Van Ommen vraagt of de eindstand van de jaarrekening niet eerder is gezien dan pal voor de verkiezingen. Dat is niet zo. In februari zijn onze mensen aan de gang gegaan met het opmaken van de stukken. Dat was de vrijdag voor de raadsverkiezingen. Daarop is het college bij elkaar geroepen en zijn de maandag erop de fractievoorzitters geïnformeerd. Eerder was, zowel ambtelijk als bestuurlijk, die eindstand niet bekend. Ik had het graag sneller gewild, maar dan was de eindstand niet anders geweest. En de risico's ook niet.

Wethouder Berkhoff: Uit de tweede termijn wordt mij duidelijk dat wij vanuit een analyse toch die transformatie op gang moeten krijgen om de samenleving meer taken te laten oppakken die vroeger vanzelfsprekend waren en daarmee de kostendekkendheid binnen het Sociaal Domein te waarborgen. Met dat proces zijn wij volop bezig. Vanuit het onderzoek dat de Rekenkamer momenteel verricht, zijn wij ook bezig met de ontwikkeling van een dashboardfunctie. Het college is met de goede dingen bezig. Binnen onze jeugdzorgregio hadden wij als kleine gemeente als één van de eersten een mate van inzicht die de anderen nog niet hadden. Dat is een verdienste van Heerde waar we best trots op mogen zijn. Anderen doen daar ook hun voordeel mee. Wat voor informatie deelt het college met de raad? Is dat op programmaniveau, of ook op cliëntniveau? Daar moeten we een keuze in maken, omdat het college van de kleinere getallen is en de raad op programmatisch niveau besluiten moet nemen.

De heer Kampherbeek: Ik heb geen antwoord gehad op mijn vraag, behalve algemeenheden. De wethouders verbinden zich nergens aan en dat vind ik jammer. Wethouder Meijer: Het college verbindt zich graag met de raad en de opgaven die er liggen. In samenspraak met de raad en in de audit hebben we afspraken gemaakt over de wijze waarop we de financiële ontwikkeling binnen het Sociaal Domein inzichtelijk maken. Die zit als bijlage bij de begroting en is ingericht conform de wensen van de raad. Het college presenteert met enige regelmaat de monitor Sociaal Domein met daarin een overzicht van de ontwikkeling van de clientèle per kwartaal. Voorzitter: We hanteren de methodieken, technieken en procedures zoals dat hoort. De frustratie van de heer Kampherbeek is dat, ondanks dat, blijkt dat we zwaar in de min terechtkomen. De vraag is niet hoe we een probleem oplossen. De vraag is hoe we aan de voorkant van het probleem komen. Wat is de oorzaak van die overschrijdingen? Het is de opdracht van het college in september een antwoord te geven hoe we denken daar op te gaan sturen. Dat kunnen we uitvinden door bij de burens te vragen hoe zij op informatie sturen.

Mevrouw Van Amerongen heeft nog geen antwoord gehad op de vraag hoe er volgend jaar met de managementletter wordt omgegaan: Het verzoek was volgend jaar op voorhand een kolom toe te voegen waarin het college prioriteiten aangeeft. Dan is ons duidelijk waar we op in kunnen gaan. Nu hebben we een managementletter waar we niets mee kunnen, omdat we niet weten hoe het college er mee omgaat. Wethouder Meijer: Het is gebruikelijk dergelijke zaken eerst aan de college tafel te bespreken en bij de Najaarsnota te laten zien hoe we ermee zijn omgegaan. Voorzitter: Onze poging is in september met een antwoord te komen. Wethouder Meijer: De Ombuigingsnota gaat over 2019-2022. De Najaarsnota gaat over dit jaar en de managementletter doet daar aanbevelingen voor. Voorzitter: We proberen een combinatie te maken.

Besluitvorming over het voorstel

De voorzitter vraagt of de raadsleden kunnen instemmen met het voorstel, met in achtneming van alle toezeggingen. Dat is het geval en aldus wordt besloten.

Conclusie: De Jaarstukken 2017 worden unaniem aangenomen.

5b. Technische wijziging voorziening bedrijvenpark H2O B.V.

Introductie onderwerp: Bij de jaarrekening is de verliesvoorziening Bedrijvenpark H2O met €430.000,= verlaagd. Volgens de BBV is de procedure dat dat bedrag in de Algemene Reserve wordt opgenomen. De accountant heeft ons gemeld dat een verlaging in een verliesvoorziening in een bestemmingsreserve moet worden geplaatst om uiteindelijk op 0 uit te komen.

Veegrondje

De heer Van der Linde: Hoe gaat het college om met het geld als de nood aan de man komt? We horen graag van het college dat er geen stap wordt gezet zonder dat de raad daar in is gekend en er een raadsbesluit aan ten grondslag ligt. Voorzitter: Het antwoord is ja. Wij zullen de raad daar bij betrekken. Het gaat om flinke bedragen en dat zouden wij niet eens zonder de gemeenteraad kunnen.

Toelichting voorzitter

Of de jaarrekening op tijd kan komen, hebben wij niet helemaal in de hand. Zowel de aandeelhouders als de leden van de stuurgroep hebben de directie van H2O gezegd dat de stukken op tijd moeten komen, omdat die van invloed zijn op de uitkomst van de eigen jaarrekeninggegevens. We zullen de directie er aan houden dat ze volgend jaar op tijd zijn met de gegevens. Onze accountant moet werken met de accountantsgegevens van de BV. Het draait nu om de aanpassing van de op- en afritten van de A28. De 3 gemeenten in H2O hebben een garantstelling gedaan van € 1 mln. per gemeente in het totale kader van de afwikkeling van de bestemmingsplannen en met name de op- en afritten. Ik kan nu niet op de details van de financiën ingaan. Wij zijn naarstig op zoek naar het rondmaken van de financiering, zodat de A28 daadwerkelijk kan worden aangepast. Dat is een voorwaarde voor Oldebroek en Hattem om de bestemmingsplannen te kunnen vaststellen. De economische haalbaarheid van die bestemmingsplannen hangt af van het aanpassen van die op- en afritten. Daar hebben we een sluitende begroting voor nodig. Men had gehoopt die bestemmingsplannen in juli vast te kunnen stellen, maar dat staat nu voor september. Ik heb in Oldebroek aangegeven dat we hopen binnenkort met nieuwe informatie te kunnen komen. Ik heb goede hoop dat dat nog deze week zal zijn. We zullen u de uitkomst daarvan melden, zonder concrete berekeningen. De (wegen)bouw is dermate aangetrokken dat aannemers kunnen vragen wat ze willen, omdat er een overaanbod is van werk. Dus we moeten snel en voorzichtig opereren. We zullen geen penning uitgeven voordat de gemeenteraad is geïnformeerd en wij haar instemming hebben gevraagd, want de raad gaat over het gemeentelijk budget. Misschien vertrouwelijk, maar u krijgt tijdig de gegevens alvorens er besluiten vallen. Laten we hopen dat de opgaande lijn van verkopen van het H2O-bedrijventerrein doorzet, zodat we die verliesvoorziening verder kunnen afschalen, waardoor dat bedrag uiteindelijk overeenkomt met de garantstelling. Dan zijn we spekkoper.

Besluitvorming over het voorstel

De voorzitter vraagt of de raadsleden kunnen instemmen met het voorstel. Dat is het geval en aldus wordt besloten.

Conclusie: Technische wijziging voorziening bedrijvenpark H2O B.V. wordt unaniem aangenomen.

6. Voorjaarsnota 2018

Introductie onderwerp: Uw raad wordt gevraagd kennis te nemen van de Voorjaarsnota 2018 en de hierin opgenomen budgetwijzigingen (incl. de wijzigingen n.a.v. de budgetfreeze) vast te stellen. Bij dit voorstel is motie 2018-05 aangekondigd door de fractie D66/GL.

Eerste termijn

De heer Kampherbeek: Bij de Voorjaarsnota wordt een tekort vastgesteld van € 1.709.299,-- en het college heeft een budgetfreeze ingesteld. Hiervan wordt € 807.090,-- eenmalig als een bezuiniging ingeboekt en een calamiteitenfonds ter hoogte van € 250.000,--.

Het CDA kan zich vinden in het nu ontbreken van de Perspectiefnota 2019-2022, zodat hierin de bestuurlijke ambities voor de komende jaren, de Meicirculaire (en misschien al de

Septembercirculaire) en de ombuigingsscenario's kunnen worden verwerkt. We zien het na de vakantie met spanning tegemoet. We realiseren ons dat dat dit jaar een belangrijke maand wordt.

5 Bij het programma Samenleving is een geprognostiseerd tekort van € 969.400,--. Hierbij is de reserve "Jeugdhulp" al gebruikt. Het CDA wil het college waarschuwen, want u heeft gezegd dat ZIN/PGB Jeugd, WMO beschermd wonen, Bijstand/Participatie al bij de Najaarsnota niet kwantificeerbaar en zeker niet beïnvloedbaar waren. Ook de nieuwe manier van rekenen geeft onzekerheid. Bij de jaarrekening 2017 kregen we geen vergoeding Voogdij/18+ (scheelde € 300.000,--!) Wat zijn hiervan de te verwachten ontwikkelingen? Graag aantallen en kosten voor het
10 gehele "Sociaal Domein" in beeld brengen. Die toezegging is gedaan.

In 2017 hebben we een formatie van 125 FTE. Externe inhuur is nodig voor een groot aantal medewerkers die langdurig ziek zijn. Dat is te begrijpen, maar hoeveel uren besteden we daarnaast nog aan die afdelingen en wat zijn de begrote kosten hiervoor voor 2018? In 2017 gaven we aan
15 boventalligheid € 292.000,-- uit. Hoe lijkt dit voor 2018? Hoeveel FTE's zijn dat?

Een schot voor de boeg bij de ombuigingsscenario's is voor het CDA het ontzien van de lasten van onze Heerdenaren, want het CDA heeft de indruk dat wij als gemeente Heerde opdraaien voor diverse posten die het Rijk te gering in het gemeentefonds vergoedt. Daar wil ik graag aandacht
20 voor vragen.

De heer Volkers: Mijn fractiegenoten hadden mij meegegeven dat ze eigenlijk wel klaar waren met de verklaringen achteraf. Maar gelukkig met de toezeggingen bij het vorige agendapunt heb ik het vertrouwen dat we in september aan de voorkant gaan werken. We schrikken van die € 1,7 mln. Als
25 we het afgelopen jaar afsluiten met - € 2 mln. en we hebben nu, na 4 maanden - € 1,7 mln., dan krijg je daar koude rillingen van. Ik heb de tegenvallers opgeteld om gevoel te krijgen bij de getallen. Bij de WMO staat €572.000,= door demografische ontwikkelingen. We weten toch dat mensen ouder worden en dan meer hulp nodig hebben? Dan is het raar dat je op demografische ontwikkelingen €572.000,= moet bijramen. Dat is voorspelbaar. Voor de basismobiliteit
30 leerlingenvervoer €118.000,= erbij. Op mijn vorige opmerking over de CAO-verhoging werd het antwoord gegeven dat CAO-verhogingen wel worden geraamd. Maar dan is het toch vreemd dat er zo'n hoog verschil uit de boeken komt. Ook nog premiestijging verzekeringen. Als ik alles bij elkaar optel, zitten we op € 1.043.000,=. Als ik dat deel op het totale tekort van € 1,7 mln., lijkt 61% van het tekort enigszins voorspelbaar te zijn. Daar krijg ik geen fijn gevoel bij. Op pagina 6 staat dat het
35 college misschien nieuwe beleidswensen gaat invullen. Ons standpunt is; geen nieuw beleid totdat we in control zijn en we niet meer met afwijkingen van 61% of meer worden geconfronteerd. In de auditcommissie heb ik een vraag gesteld over de Hoogwatergeul. Dat is €180.000,= duurder geworden, wegens onderhoud aan bruggen en wegen. Het antwoord dat is gegeven vind ik summier. Het bevreemdt mij dat er voor een weg en een brug die er net liggen, zulke kosten zijn.
40 Hetzelfde geldt voor een kano-aanlegplaats waar we nu al €10.000,= onderhoudskosten voor hebben. Het ligt er net. Dat geeft geen fijn gevoel. Als je weet dat er een jaar na aanleg meerkosten zijn, dan zet je die toch in de begroting? Dan kan dat toch niet een jaar later als meerkosten worden opgevoerd? De VVD heeft ervoor gepleit de BOA's in een herkenbaar tenue te stoppen. Daarvoor hebben wij een motie ingediend, die is afgewezen door de raad. Tot onze verrassing lezen we nu dat
45 er door een collegebesluit geld is uitgetrokken om de BOA's herkenbaar te maken. Uiteraard is de VVD hier blij mee, maar het is vreemd dat, als de raad iets afzegt, het via het college terugkomt. We zijn geen collegepartij, maar we zijn wel blij dat onze vraag gehoor heeft gevonden. De VVD is blij dat we nu aan oplossingen gaan werken en hoopt dat we voortvarend aan de slag gaan.

50 De heer Van Ommen: De Voorjaarsnota. Eén van de momenten in het politiek jaar om reikhalzend naar uit te kijken. Tenminste, dat kan het zijn. Dit jaar heeft een ieder die op de hoogte is van de situatie waarin we als gemeente verkeren de nek waarschijnlijk diep in de kraag verstopt. Hoewel (dat moet direct gezegd worden) het college niet te verwijten valt dat ze geen actie heeft ondernomen. Wij zijn van mening dat de reeds opgestelde maatregelen een goed signaal afgeven!
55 Hier gaan we later verder op in.

Dat de Voorjaarsnota een dergelijk resultaat zou laten zien, was al een tijd duidelijk. Wij als Gemeentebelang Boerenpartij Heerde schrikken er dan ook niet van. Die fase hebben we enige tijd geleden al gehad. Nu zijn het vooral zorgen over de toekomst en hoofdbrekens over de te nemen maatregelen die door ons hoofd spoken.

5 Hoe gaan we uit deze (bijna uitzichtloze) situatie raken? De opsomming in de Voorjaarsnota zegt natuurlijk alles. 2 regels aan meevallers: namelijk dat deze gering zijn en bestaan uit twee relatief kleine bedragen. Daarna een half A4-tje aan tegenvallers. Tel de nullen onder de twee kopjes en je weet genoeg.

10 Zoals bij het vorige agendapunt al aangegeven, begrijpen wij dat een groot deel van de kosten die onder het Sociaal Domein vallen onvermijdelijk en misschien ook wel niet te voorspellen waren geweest. Wel blijven we onze twijfels houden over het zogenaamde "realistisch ramen" waar het vorige college veelvuldig over sprak. Realisme en je kapot schrikken; het bijt elkaar. Zoals bij het bespreken van de jaarstukken al aan de orde gesteld: de kostenstijging bij het onderdeel Basismobiliteit is ons een doorn in het oog.

15 Hogere personeelskosten zijn onvermijdelijk als we als gemeentebestuur ons werk op een goede manier willen blijven uitvoeren. De werkdruk is te hoog en wanneer we hier niet op inspelen zal er in de toekomst een situatie ontstaan waarin mensen omvallen. Dit kunnen we niet laten gebeuren. De uitbreiding van de formatie bij de griffie is een uitstekende keus geweest. Er wordt ongelooflijk veel en bovenal goed werk verricht en wij voelen ons als partij (en ik denk dat ik hierbij wel voor de
20 hele raad kan spreken) enorm goed ondersteund en willen hierbij ook onze waardering voor de griffie uitspreken!

In de paragraaf "risico's" wordt aangegeven dat het lastig blijft om grillige verloop van de kosten binnen het Sociaal Domein te voorspellen. Dat begrijpen wij volledig, maar we willen er als GBP wel stevig op aandringen dat we als raad van ALLES op de hoogte blijven worden gesteld en wij zien
25 zeker de meerwaarde van het ontvangen van cijfers en vinden het erg prettig om ze te kunnen vergelijken. Ik ben blij dat de burgemeester bij het vorige onderwerp aangaf daar ook het nut van in te zien.

Over de maatregelen die genomen zijn en worden d.m.v. het toepassen van zogenaamde budgetfreeze zijn wij tevreden. De hand op de knip, waar het kan! We zullen er echter wel op toe
30 blijven zien dat de veiligheid van onze burgers hierbij nooit in het gedrang komt. Wij vinden ook dat er keuzes moeten worden gemaakt die voorkomen dat onze burger op gaat draaien voor de situatie waarin we nu zitten. Het mag in geen geval zo zijn dat het geld over de rug van de burger bij ons binnen komt. Als voorbeeld hiervan noemen we de leges die soms geheven moeten worden in situaties waarbij wij onze wenkbrauwen fronsen. Ons voorstel is dan ook dit eens in een themaraad
35 aan de orde te brengen. Wij zijn tegen het lenen van geld wanneer dit niet strikt noodzakelijk is. Als we toch in zo'n situatie belanden, willen wij van alles op de hoogte worden gesteld, ook waarvoor het wordt gebruikt en vooral wat het resultaat van de actie is geweest.

Door de budgetfreeze kan er een aanzienlijk bedrag aan bezuinigingen worden ingeboekt. Dat is natuurlijk een mooi resultaat, maar het is allerm minst reden voor een feestje. Getuige ook de
40 argumentatie van ons college waarin zij aangeeft dat op deze manier een "enigszins aanvaardbaar" jaarresultaat kan worden geboekt. Van het resultaat gaat een groot gedeelte nog rechtstreeks door naar een calamiteitenfonds. Een goede keus, zo vinden wij wel. Een calamiteit heeft namelijk de eigenschap om a) plotseling voor de dag te komen en b) catastrofale gevolgen te hebben. Dat daarvoor geld beschikbaar is, lijkt ons bittere noodzaak. Maat we hopen wel dat dit geld ook alleen
45 besteed zal worden wanneer er zich een calamiteit voordoet en niet voor andere zaken ingezet zal gaan worden.

Concluderend: We zitten in een lastige situatie en het zal nog jaren duren voordat we weer zonder continu trappelen ons hoofd boven water kunnen houden. Toch hebben we er niets aan om te
50 blijven klagen over wat is geweest. We moeten vooruit kijken en proberen creatief en positief te blijven. We zijn met z'n allen verantwoordelijk voor de ontstane situatie en bovenal voor het welzijn van onze burgers!

Mevrouw Van Amerongen: De Voorjaarsnota is een bittere pil. Niet alleen de cijfers zelf stemmen somber, maar ook gloort er nog geen duurzame aanpak die vertrouwen geeft. Het gapend tekort
55 van ca. 1,7 miljoen, wordt nu deels opgevuld met de budgetfreeze voor alle gemeenteonderdelen.

Later zal ook de precario worden gebruikt en de Meicirculaire. Het is duidelijk dat we dit jaar afstevenen op een fors eindtekort. De 1,7 miljoen is de neus van een kameel die nog in beeld gaat komen in de komende jaren.

5 Grip op de knip is er nog niet bepaald. Is bij sommige individuele huishoudens het wachten op het vakantiegeld, voor de gemeente Heerde is dat nu de Meicirculaire. Geen vliegvakantie dit jaar dus! Een vraag die we hebben: Wat is de houdbaarheidsdatum van de freeze? Wanneer loopt deze af? En krijg je de kosten die nu zijn uitgespaard straks niet dubbel terug? De precario moeten we ook beschouwen als incidentele meevaller. Niet een duurzame dekkingspost. Slechts nog een paar jaar kunnen we daar gebruik van maken. En ook is dit geld dat doorbelast wordt door de
10 netwerkbedrijven aan de individuele huishoudens.

Dat het anders moet, is ons wel duidelijk. Niet alleen nu de gaten vullen, maar zorgen dat het komend jaar anders wordt aangepakt. En de jaren erna. Niet alleen tijdig weten waar we uit de pas
15 lopen, maar ook kritisch kijken hoe we tekorten kunnen voorkomen (aan de voorkant dus) door een andere aanpak. Bezuinigingen moeten een laatste redmiddel zijn. De lucht is er al aardig uitgeperst. We sluiten ons graag aan bij de woorden van de heer Van Ommen over de leges die soms al aardig de pan uit rijzen.

We missen nu als raad het moment van de Perspectiefnota. Daarin volgen we hetgeen door de heer
20 Volkers is gezegd bij de jaarstukken. De Perspectiefnota, die altijd samen met de Voorjaarsnota aangeboden wordt. Juist nu die zo belangrijk is, ontbreekt hij. Immers, er zit een nieuw College, dat in mei een nieuw coalitieakkoord heeft afgegeven. Ja, zo zeg ik het goed, het College heeft het geschreven. De dame en heren hebben zichzelf een riant beleidsruimte gegeven, want het akkoord bevat zeer algemene doelstellingen, waarmee je nog alle kanten uit kunt, maar ook niet op kunt
25 sturen.

Wat nodig is, zijn plannen die smart worden geformuleerd. We hebben bij het aantreden van het college aangegeven dat we graag willen meedenken. Smart formuleren is:

- specifiek,
- meetbaar,
- 30 - accuraat,
- realistisch en
- tijdgebonden

Dat moet eigenlijk het College doen, maar ook de raad zou daar bij betrokken moeten worden, nl. bij de Perspectiefnota. Daar gebruik je een Perspectiefnota voor en dat werk je uit in een begroting.
35 Dat momentum ontbreekt nu. Dat is armoede. Wat nu? Vooral het gebrek aan tijdigheid breekt ons op. We lopen achter de feiten en achter de cijfers aan.

Werk aan de winkel dus, wat ons betreft. De fractie van D66/GroenLinks is er niet vies van. We willen de mouwen best opstropen.

40 We hebben bij de presentatie van het coalitieakkoord aangegeven dat we willen meedenken om dit akkoord op onderdelen te concretiseren in uitvoerbare plannen.

Waarom gaan we de komende periode niet in 5 slagen door dat coalitieakkoord?

1. Hoe maken we het specifiek?
2. Hoe maken we de doelen meetbaar?
- 45 3. Hoe maken we de plannen accuraat?
4. Hoe zorgen we dat de plannen ook realistisch en haalbaar zijn?
5. Hoe zorgen we dat we tijdig resultaten zien?

Om te laten zien dat het ons menens is, hebben we er 1 onderwerp uitgelicht en dat betreft onze
50 motie: Gemeentelijke gebouwen. Door inactief beheer van ons gemeentelijk vastgoed, zijn we dief een van onze eigen portemonnee geworden. De uitnodigingsplanologie ten spijt. Kijk naar de Wilhelminaschool, de impasse bij de Elburgerweg, de Faberhal waar weer geld bij moet. Overkoepelend beheer komt maar niet van de grond. Al enkele jaren proberen we telkens een lans te breken om integraal beleid te ontwikkelen in beheer, onderhoud en verkoop. Tot nu toe is dit

echter zonder gevolgen gebleven. Enkele maanden geleden hebben we gevraagd om een overzicht van het gemeentelijk vastgoed. Nu hebben we een lijstje gekregen van een verzekeraar waarin alle gemeentelijke panden worden benoemd met de verzekerde bedragen. Het zit bij het agendapunt jaarstukken. Het zegt al genoeg dat dit een lijstje moet zijn van de verzekeraar. Er wordt nu dus niet op gestuurd. Jammer, want een integraal beheer kan behoorlijk geld opleveren, zelfs als je externe hulp moet inhuren. Ook de systematiek van het hanteren van een restwaarde, zoals bij De Heerd, verdient navolging voor het hele bezit, waar dat maar van toepassing kan zijn. Hiermee worden stille reserves zichtbaar gemaakt. De financiële verordening zal hiervoor moeten worden aangepast. Dit was vorig jaar al voor het najaar toegezegd!

We hebben een motie, die we willen indienen om hiermee een begin te maken. Niet elk nieuw beleid kost geld. We zijn op zoek naar innovaties die geld opleveren. Dit is een voorbeeld. We hopen dat hier positief naar gekeken kan worden. Gaan we op de stoel van het College zitten? Ja en nee. Ja, want het is een taak van het College om beleid te ontwikkelen. Nee, de aard van de motie is dusdanig dat het College juist wordt gevraagd deze taak op zich te nemen.

Maar daarnaast moeten we het lief hebben om eens te kijken naar hoe we de organisatie meer in control krijgen enerzijds en anderzijds meer de rol uit handen geven, met name waar het gaat om het Sociaal Domein, aan de maatschappelijke partners, die de deskundigheid hebben en de nabijheid. Met name de organisatie van het jeugdbeleid moet onder de loep genomen worden. We zijn er van overtuigd dat de grote sociale opgave ermee gediend is door dingen écht uit handen te geven en dichterbij de mensen te organiseren.

Tot slot. We zijn geen voorstander van kwartaalrapportages, of zelfs maandrapportages. Wel kan het zinvol zijn om de periodieke rapportages van de controller aan het College eens met de raad te delen. De controller volgt immers kritisch of plannen tot uitvoering komen en binnen de tijd en het budget blijven. Ook de gemeentesecretaris speelt hierin een rol. Wij stellen dat een strakkere sturing van de gemeentelijke organisatie nodig is. De fractie van D66/GroenLinks vindt de financiële risico's groot en we hebben het gevoel hier als fractie geen invloed op te hebben, maar tegelijk wel verantwoordelijk zijn als raadsleden voor de financiën. We worden er ook door inwoners op aangesproken.

Mevrouw Van Amerongen leest het verzoek aan het college voor van motie nr. 2018-05, integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen.

De heer Horst: De Voorjaarsnota sluit met een tekort van 1,7 miljoen. Dat is zorgelijk, zeker als je bedenkt dat het feitelijk hoger is, gezien de reserve jeugdhulp die al zo vroeg in het jaar wordt ingezet. Deze reserve vorig jaar ingesteld nadat we via de T-2 systematiek een fors bedrag terug ontvingen in de Meicirculaire op het product Jeugd. Terecht blijkt nu, maar nog niet voldoende, aangezien de gelden bij het product Jeugd nog steeds onder druk staan, o.a. door de zogenoemde open eind regelingen waar we als gemeente niet of nauwelijks invloed in hebben. Overigens hebben we onlangs de doorrekening van de Meicirculaire gekregen en zien we dat daar ook een voordeel in zit en dat ook het product Jeugd bijgesteld kan worden. Tijdens de jaarrekening hebben wij als fractie daar ook al over gesproken, ook nu weer onzekerheid troef m.b.t. de gemeentelijke financiën.

We halen de reserve Jeugd nu leeg t.b.v. het tekort bij de Voorjaarsnota en het product Jeugd. De PvdA heeft in de vorige periode, samen met D66/GL regelmatig aandacht gevraagd voor het instellen van dergelijke reserves en we waren zeer verheugd dat er vorig jaar een reserve is ingesteld. Nu blijkt dat een positief idee te zijn geweest, omdat we er gelijk €800.000,- uit terug kunnen halen. Is het beleid binnen de gemeente Heerde er nu op gericht dat we bij meevallers binnen het Sociaal Domein (gezien de discussie vanavond denkt men misschien meevallers??, kijk naar de Meicirculaire vorig jaar) opnieuw een reserve specifiek voor dat doel instellen. Dat heeft de voorkeur van de PvdA Heerde. Graag uw reactie hierop.

Als we verder kijken naar de Voorjaarsnota en naar de afwijkingen ten opzichte van de begroting van november, valt op, zoals ook al gememoreerd in de auditcommissie dat een aantal zaken wel degelijk begroot hadden kunnen worden afgelopen najaar. Kijk bijvoorbeeld naar de demografische ontwikkelingen, die als argument worden aangevoerd bij de WMO. Dat zou je kunnen weten. Graag

aandacht hiervoor in de toekomst. Bij de jaarrekening is hier ook al over gesproken. Zorgen zijn er bij de PvdA Heerde ook. Kijk bijvoorbeeld naar PlusOV, daarover zullen we ongetwijfeld nog spreken dit jaar. Er zijn na een paar maanden al behoorlijk veel mutaties te verwerken.

In de week die achter ons ligt, heeft een groot deel van Heerde kunnen genieten van een prachtig WK inline. Het was topsport in zijn puurste vorm aan, zo zei onze burgemeester bij de opening, de Dutch Riviera. Wij hebben als gemeente hier €25.000,= subsidie aan verleend. Volkomen terecht, vindt de PvdA Heerde. Ik ben er zelf een aantal dagdelen aanwezig geweest om dit te aanschouwen. Bij de publieke omroep en bij de commerciële was Heerde volop in beeld! Wat mij echter wel opviel, is dat er helaas weinig tot geen gebruik gemaakt is van de kansen die een dergelijk evenement biedt binnen deze gemeente. Deze kritische noot is bedoeld richting de ondernemersvereniging, maar ook richting Wijzijnheerde.nl, die hierin een grote rol hadden moeten spelen. Bij de opening was men aanwezig met een standje, maar er hadden meer side-events in het centrum georganiseerd moeten worden. Dat is geen rol van de skeelerclub, die met al haar inzet gezorgd heeft voor dit fantastische WK, maar, in onze ogen, van de ondernemersvereniging en Wijzijnheerde.nl. Als gemeente zitten wij ook aan tafel met deze clubs en we hadden als gemeente hier ook een rol in. Buiten de aanwezigheid bij het uitreiken van een aantal medailles, bij de opening en een aantal tweets op de site, vond PvdA Heerde het behoorlijk stil. Kan de wethouder aangeven of hier in de voorfase over gesproken is met bijvoorbeeld de ondernemersvereniging en Wijzijnheerde.nl?

Opvallend vindt de PvdA Heerde dat het beleid omtrent de Faberhal er niet toe geleid heeft dat er een structurele oplossing is en dat er nu zelfs geld moet worden bijgeplust. Afgelopen raadsperiode hebben we hier ook over gesproken en vraagtekens gezet bij welke koers hier werd gevaren. PvdA Heerde verwacht hier een spoedige en structurele oplossing voor.

Dit is de Voorjaarsnota en de start van dit jaar. De fractie van PvdA Heerde wil samen met raad en college het komende jaar ervoor zorgen dat we financieel stabiel worden. Dat is hard nodig! De fractie van PvdA Heerde kan verder kennis nemen van de Voorjaarsnota en instemmen met de voorgenomen begrotingswijzigingen, zoals voorgesteld.

De heer Van der Rhee: We worden er vanavond in bevestigd dat er een soort wake-up call is geweest. De eerste resultaten van 2017 komen op tafel en we schrikken met elkaar. De Voorjaarsnota 2018, start van dit jaar, komt op tafel en opnieuw € 1,7 mln. tekort. Ook dat durf je bijna niet hardop te zeggen. Tegelijk herhaal ik wat we net ook al zeiden; wat is er hard gewerkt en wat is er goed gekeken. Tot op detailniveau. Wat is er haalbaar en wat kunnen we dit jaar realiseren?

We sluiten ons graag aan bij wat er net is opgemerkt door D66/GL; goed dat er een budgetfreeze is ingesteld, maar dat kan een effect hebben als de freeze er af gaat. Wat gebeurt er dan? We zijn benieuwd hoe daar op wordt gestuurd. Wat voor effect heeft die budgetfreeze op de cultuur binnen het ambtelijk apparaat en het college? Daar zit ook een waarschuwing in. Je kunt met een budgetfreeze een wantrouwen richting het ambtelijk apparaat uitstralen; alsof er normaal niet op de centen wordt gelet. Daar zit voor de fractie van CU-SGP een kritisch punt. Wees daar alert op en houd de verbinding tussen ambtelijk apparaat en college goed in de gaten.

We zien een verbinding tussen de jaarrekening en de Voorjaarsnota. We zien dat er aan alle kanten is gestuurd. In één van de stukken vinden we: "Wat hebben we er van geleerd?" Daar hebben we als fractie naar gekeken. Wat trekt het college als lering uit wat er nu passeert? Dat is ook een zorgpunt, want dan lijkt het of de bedrijfsvoering hapert. Zo staat het er niet. Er staat dat er "bedrijfsmatige optimalisaties doorgevoerd kunnen worden". Dat is dus haalbaar. Gelukkig dat het haalbaar is. We lezen ook wat er gaat gebeuren, nl. dat er in elk Planning & Controlinstrument (VJN, NJN en Midzomeranalyse) sowieso een risicoparagraaf wordt opgenomen. Niet alleen bij het bij- of

aframen, maar dat de risico's evenzeer in financiële zin worden geschetst. Graag! Noodzakelijk! En wij zullen het college er ook aan houden! We willen niet alleen risico's zien, maar we willen ze ook gekapitaliseerd zien.

- 5 We lezen ook dat onze organisatorische kwetsbaarheid omlaag moet. Er wordt uitgelegd dat we nog Pepperflow hebben en dat we ons aan het contract moeten houden. Maar eigenlijk lees ik dat we ernaar snakken dat we er vanaf kunnen. In mijn beleving hebben we dat net de vorige collegeperiode ingevoerd en leek dat een soort tovermiddel te zijn om goed in control en planning te komen. Het heeft zijn vruchten nog niet afgeworpen, of we nemen er al weer afstand van. Hoe zit dat? Welke verbeteringen denkt het college te kunnen halen door afstand te nemen van Pepperflow en vooral; hoe gaat het dan vorm krijgen?

- 15 Tot slot; Het aanscherpen van de ambtelijke en bestuurlijke cultuur. Ik citeer: "*Zowel ambtelijk als bestuurlijk moet er de wil zijn om elke (mogelijke) tegenvaller direct te melden.*" Daar schrik ik van en dat grijpt terug op het eerste punt van de budgetfreeze. Dit is wel voorwaarde. Als die cultuur er niet is, kom je in een angstcultuur en durf je niet meer te zeggen wat er misgaat. Dat zou heel kwalijk zijn. Hoe zit dat? Hoe denkt het college daar op te sturen? In een organisatie mogen fouten worden gemaakt. Ik zou bijna zeggen "moeten fouten worden gemaakt". Die moeten vooral besproken kunnen worden. Daar moet je lering uit trekken en daar moet je open over kunnen 20 communiceren om er met elkaar sterker van te worden. Hier is nog winst te halen. Fijn dat het onderkend wordt en dat het een actiepunt is. Bij dit stuk cultuur willen wij wel de vinger leggen. Zoek daar de verbinding. Anders kunnen er mooie rapporten komen, maar dan hebben we er als raad niets aan. Als er een angstcultuur heerst, krijgen wij niet boven water wat we nodig hebben, kan het college niet sturen en kunnen we als raad geen kaderstellende taak vervullen of toezicht 25 houden.

Beantwoording door het college

- Wethouder Meijer: Ik proef dat er zorg is over de Voorjaarsnota. Die zorg deelt het college. Met die cijfers en met die van de jaarrekening hebben we het vervolgtraject in gang gezet. Daar komen we 30 in september op terug, maar we monitoren ook tussentijds. Bij de Voorjaarsnota hebben de raadsleden een overzicht gehad over de eerste 4 maanden en over de budgetfreeze. De budgetfreeze geldt alleen voor dit jaar en voor de duur die we met elkaar afspreken. Begin juli heeft de raad een ARI gekregen met een overzicht hoe de eindstand zich ontwikkelt, omdat we de correctie Jeugd hebben toegepast en de Meicirculaire ondertussen is doorgerekend. Daardoor ziet de 35 eindstand er iets positiever uit. Plezierig te horen dat GBP positief is dat de maatregelen in voorbereiding zijn. We moeten het met elkaar doen en we zullen dat in september met u bespreken. Ideeën vanuit de raad zijn welkom. Dit keer hebben we ook een risicoparagraaf opgenomen waarin bedragen worden genoemd, zodat we bij een tussenstand ook de verwachtingen aangeven waar we zorgen over hebben. Dit is een belangrijke nieuwe toepassing om te sturen op de ontwikkeling van 40 de cijfers. Het managementsysteem Pepperflow gebruiken we nu enige tijd en we lopen nog wel eens tegen de onmogelijkheden van het systeem aan. We willen kritisch bekijken of dit het ideale systeem is. Het contract loopt nog even, dus voorlopig blijven we er gebruik van maken. CU-SGP heeft zorg over de cultuur en het melden van. Het college is hier misschien wel het beste voorbeeld van. Op 14 mei hebben we de afwijkingen van de jaarstukken laten zien en ook de fouten die daarin 45 zitten op tafel gelegd. Het college moet fouten kunnen maken en de medewerkers ook, omdat je samen van fouten kunt leren. Anders kun je je niet ontwikkelen. Die cultuur is de ontwikkelende organisatie. Zowel in college, raad als ambtelijke dienst zeggen we dat fouten moeten worden gemeld en dat we transparant moeten zijn. Dat is de cultuur van onze gemeente. D66/GL vraagt naar de houdbaarheidsdatum van de freeze. Die is voor dit jaar neergelegd. In de midzomeranalyse 50 wordt de stand zichtbaar, inclusief de freeze. Bij de Najaarsnota ook, want dat willen we monitoren. Als er voordelen zijn in te boeken, heeft dat ook consequenties voor de budgetfreeze.

- Wethouder Cegerek: Er zijn vragen gesteld over de externe inhuur en de heer Kampherbeek vraagt 55 wat de kosten betekenen voor het komend jaar. De reden waarom dergelijke kosten zijn gemaakt, is dat we een kleine organisatie zijn. Als iemand uitvalt, kan het zijn dat we als organisatie de

desbetreffende kennis niet meer in huis hebben. Afhankelijk van de uitvoering van plannen moeten we schakelen en inhuren. Dat kan door ziekte zijn, of door projecten waar op een efficiënte manier invulling aan wordt gegeven. Afgelopen periode hebben we te maken gehad met ziekteverzuim en is ervoor gekozen op korte termijn in te huren. Dat is op voorhand niet in te schatten. Van
5 boventalligheid is bekend dat dat voor komend jaar €160.000,= zal zijn. Dat heeft te maken met verloop. Er zijn mensen die gebruik willen maken van het Generatiepact. Daar zijn kosten mee gemoeid. Dat betekent dat er nieuw personeel moet worden aangetrokken. Daar zijn ook extra kosten mee gemoeid. Voor externe inhuur is € 2 mln. uitgetrokken. Wel gaan we komende periode bekijken hoe we meer van flex naar vast om kunnen zetten, waarbij we kijken wat we op de lange
10 termijn nodig hebben. Een voorbeeld hiervan is de Omgevingswet. Daar hebben we voor de lange termijn mensen voor nodig. We gaan bekijken hoe we dat intern kunnen opvullen. Externe inhuur is niet per definitie duurder dan opvulling met vast personeel. De heer Volkers stelde vragen over het beheer van de Hoogwatergeul. Er zijn beheerplannen. Iets nieuws moet ook het eerste jaar al worden onderhouden. Niet alle wegen tussen de dijken zijn vernieuwd. De cultuur binnen de
15 ambtelijke organisatie moet niet in een angstcultuur omslaan, maar er is wel alertheid nodig. Zowel bestuurlijk als ambtelijk moeten we zaken goed uitvoeren. De heer Volkers interrumpeert: Het gaat er niet om dat een weg niet moet worden onderhouden. Het gaat er om dat een weg net is aangelegd en niet in de begroting is opgenomen. Dit is zo vers. Waarom staat dat er dan niet in? Wethouder Cegerrek: Er wordt integraal naar gekeken. Als er iets nieuws is aangelegd, betekent dat
20 niet dat het hele gebied nieuw is. Er zijn ook wegen tussen de dijken die niet nieuw zijn en daar is onderhoud voor nodig. Daar is een systematiek voor, waardoor er ook al in het eerste jaar kosten voor worden gemaakt. Ik begrijp de intentie van de motie. We maken een moeilijke tijd door. Het is van belang dat hetgeen we doen op een efficiënte manier wordt ingezet. De motie geeft een aantal belangrijke aspecten mee, zoals duurzaamheid gekoppeld aan creativiteit en inzet van middelen en het integraal kijken naar beheer en onderhoud van gebouwen. Er wordt een viertal verzoeken
25 gedaan. We hebben beheerplannen waar de integraliteit in geborgd is. Eens in de 5 jaar worden de beheerplannen geactualiseerd. De aspecten die in de motie worden genoemd, kunnen bij die actualisatie worden meegenomen. Een aantal gemeentelijke gebouwen willen we privatiseren. Dat kost tijd. Aan het eind van het traject houdt de gemeente nog een aantal gemeentelijke objecten. Daar zijn meerjarige onderhouds- en beheerplannen. We willen bekijken hoe we dat in de toekomst integraal kunnen invullen. Dit is ambtelijk al gecentraliseerd en hier wordt integraal naar gekeken. De motie verwijst naar de uitvoeringsplanologie. Ik heb verschillende stukken gelezen waarin al naar Heerde is gekeken. Heerde werkt al vrij vroeg met een dergelijke systematiek in aanloop naar de Omgevingswet. Daarbij valt te denken aan kavelpaspoorten. Het wordt al toegepast en dat geldt ook
30 voor de gemeentelijke gebouwen. Een aantal jaren terug is er een lijst gemaakt van vastgoedobjecten die niet worden gebruikt, maar aan de markt worden aangeboden. Daar komt de uitvoeringsplanologie aan de orde; aan de voorkant kijken welke initiatiefnemers er gebruik van kunnen maken. De restwaardesystematiek willen wij ook breder toepassen dan alleen voor de investering De Heerd. Dit is ook van toepassing op de Rhijnsberg en de Faberhal. In de motie wordt gevraagd de financiële verordening hiertoe aan te passen en aan de raad voor te leggen. Dat is al in
40 gang gezet. In oktober zal dat rond zijn en wordt de raad geïnformeerd. Het college ziet de motie als ondersteuning van beleid en is bereid deze motie over te nemen.

Wethouder Berkhoff: Er is gerefereerd aan de tekorten die worden voorzien in het Sociaal Domein.
45 De grote zorg is op het vlak van de WMO. De omvorming van de AWBZ pakt buitengewoon nadelig uit voor gemeenten, met name als die te maken hebben met vergrijzing. Heerde is een dergelijke gemeente. De grootste zorgaanbieder in Heerde zegt dat de gemiddelde verblijfsduur in zijn instelling nog maar 7 maanden is. 10 jaar geleden was dat 3 jaar. Dat betekent meer druk op zorg en ondersteuning van kwetsbare ouderen onder de vlag van de WMO. Een aantal aspecten
50 belemmert de overstap van WMO naar WLZ, met name de eigen bijdrage regeling, die voor de WMO gunstiger is dan voor de WLZ. Mensen kiezen ervoor om koste wat het kost thuis te blijven. We zijn bezig met een grondige analyse hoe we de samenleving een grotere rol in de zorg kunnen laten spelen. Daarnaast komt het Rijk met allerlei maatregelen die zij onvoldoende compenseert. Dat zijn niet alleen de CAO ontwikkelingen, maar ook de algemene maatregel van bestuur voor reële
55 tarieven voor huishoudelijke hulp. Wat Jeugd betreft hebben we in de beginfase van dit domein uit

onwetendheid niet realistisch kunnen ramen. Dat verklaart de ontwikkelingen in 2015, 2016 en deels 2017. In de toelichting staat dat op dit moment nog niet is verwerkt hoe wij tot een sluitende situatie in 2018 denken te komen. Te hoog ingeschatte verplichtingen kunnen nog een lichtpuntje vormen. Jeugd is door de T-2 systematiek op een breakeven punt belandt. Als de
5 verplichtingenadministratie net zo uitpakt als de accountant over 2017 had ingeschat, dan zal de kleine afwijking die er nu nog in zit positief uitvallen. Daarmee zijn de zorgen omtrent Jeugd niet voorbij. We moeten kijken hoe we dit kunnen inbedden in het loket 0-100 en daarmee een integrale kijk op ondersteuning van alle leeftijdscategorieën kunnen bewerkstelligen. Als het Rijk vasthoudt aan wat er in het regeerakkoord is afgesproken, nl. dat men de voogdij en 18+ alleen nog onder de
10 T-2 systematiek wil laten vallen en alle overige jeugdhulp als integreerbaar onderdeel van de algemene uitkering gaat zien, is dat een gevaarlijk iets. We zien de kosten voor jeugdhulp sterker stijgen dan het accres. Voordat de decentralisaties werden doorgezet, was daar het grootste zorgpunt bij de Participatie. Door alle maatregelen en compensatie is dat nog enigszins te overzien. Wij letten zeker op. In de maanden september/oktober zullen we ook zeker praten over de
15 verevening binnen de basismobiliteit en ook over de verlenging van de DVO met PlusOV. De raadscommissies worden daar in betrokken. Soms hebben besluiten uit het verleden nog effect, zoals de kwetsbare positie van de Faberhal. De Heerd herbergt gymnastiekvoorzieningen voor het onderwijs. Daarmee verliest de Faberhal overdag belangrijke inkomsten. In veel gemeenten worden sporthallen overdag door basis- en voortgezet onderwijs gebruikt. In Heerde hebben de scholen die voorzieningen in hun eigen gebouw. Daarnaast hebben zowel volleybal als badminton en turnen
20 sterk te lijden onder de populariteit van andere sporten. Die verenigingen worden kwetsbaarder.

Tweede termijn

De heer Kampherbeek: Geldt bij voogdij de T-2 systematiek? In de jaarrekening is geen vergoeding
25 gegeven. Dat is geschrapt en dat scheelt €300.000,=. Daar kunnen we niets aan doen, maar het is wel zo. Ik snap niet waarom de wethouder zegt dat het straks in de T-2 zal vallen. Mijn vraag was wat de ontwikkelingen zijn die we in 2018 e.v. kunnen zien. Wethouder Cegerek had het over de €292.000,= voor boventalligheid die naar beneden gaat. Als de voogdij dan ook nog gaat oplopen en we krijgen dat niet vergoed, draaien we in Heerde op voor de voogdij die in Nederland heerst.
30 Dat vind ik een zorgelijke situatie. Mevrouw Van Amerongen: De fractie van GBP heeft vlak voor de vergadering gezegd de motie mede ondertekend gehad te willen hebben. De heer Kampherbeek: De fractie van het CDA heeft niet veel behoefte aan de motie, omdat het voor een groot deel al is ingebed, zoals wethouder Cegerek al zei.

35 De heer Van Ommen: GBP kan zich vinden in de inhoud van de motie en is blij met de reactie van het college op de motie. De wethouder geeft aan dat hij niet realistisch heeft kunnen ramen. Hoe kijkt hij daar nu tegen aan? Is dat nu wel mogelijk voor ramingen voor de toekomst?

De heer Volkers: De fractie van de VVD vindt de motie inhoudelijk prima, maar het moet niet teveel
40 tijd kosten van de ambtelijke organisatie. Als het al is ingebed, is er geen bezwaar tegen deze motie en kan de VVD deze ondersteunen. Over Pepperflow: Als we in control willen blijven, is het niet handig van automatiseringspakket te wijzigen. Omdat er een contract ligt, moeten we het maar nemen zoals het is en houden wat we hebben, zodat we goed kunnen vergelijken met voorgaande perioden.

45 De heer Horst mist zijn vraag over het WK inline: Zijn er voorafgaand contacten geweest met Wijzijnheerde en de ondernemersvereniging? De fractie van PvdA vindt de strekking van de motie positief. Het antwoord van wethouder Cegerek is voldoende, wat het, in onze ogen, overbodig maakt de motie in stemming te brengen. Een groot deel van wat in de motie wordt verwoord, is al ingebed
50 in het beleid. Dan hoeven we daar niet alsnog een motie voor in te dienen. Die motie moet worden gezien als een soort vliegwieltje om het gesprek te openen. Wat de PvdA betreft, was de beantwoording van de wethouder voldoende.

De heer Van der Rhee: De fractie van CU-SGP sluit zich volledig aan bij het tweede punt van de heer
55 Horst over de motie.

Mevrouw Van Amerongen: De fractie van PvdA had het over de gelden voor het Sociaal Domein. In het verleden hebben we daar samen in opgetrokken. Mochten er gelden op ons afkomen, dan zijn ook wij er voorstander van een reserve op te bouwen. Wij vinden het vanzelfsprekend dat gelden binnen het Sociaal Domein in een reserve worden gehouden voor deze doeleinden. De fractie van D66/GL is blij dat wethouder Cegerek de motie omarmt en overneemt. We kennen geen integraal beheerplan voor gemeentelijke gebouwen. Mocht die er zijn, dan zijn wij daar benieuwd naar. Op welke termijn gaat dit spelen? Fijn dat dit door deze motie op de agenda is gezet. Dat was ook het doel; hoe kun je als gemeente geld terugverdienen?

De heer Kampherbeek: U mag mij eerlijk zeggen hoe vaak u Pepperflow gebruikt. Ik gebruik het nooit.

Beantwoording door het college

Wethouder Meijer: Als college hebben we €25.000,= bijgedragen aan het WK inline skaten. Er is contact geweest met Wijzijnheerde en de ondernemersvereniging. Het is aan hen om kansen te pakken. Pepperflow: Er is een aanbesteding voorzien in 2019. We gooien geen oude schoenen weg voordat we nieuwe hebben. De vragen die raad en college aan het systeem stellen kunnen we niet geoperationaliseerd krijgen. Dat is niet alleen in Heerde het geval. Daarom wordt het meegenomen. Het staat voor 2019 op de rol, maar we gaan het nu niet weggooien. De heer Horst: Bij dergelijke subsidieverstrekkings voor evenementen moet de gemeente pro-actief bij verenigingen aangeven welke kansen er liggen. Voorzitter: Dat is ook een kwestie van capaciteit. Wethouder Meijer: Het overleg met de ondernemersvereniging heeft plaatsgevonden. Het is een gouden kans, maar je moet het wel in tijd voor je zien. Met de ondernemersvereniging zitten we in het kader van de nieuwe winkelstraat in een traject van vitalisering. Dat wordt positief opgepakt, maar kost veel energie van de al drukke winkeliers. Voorzitter: In Apeldoorn hebben we ooit het Omnisportcentrum gerealiseerd. Vervolgens werd besloten daar een afdeling met 3 medewerkers op te zetten die zich dagelijks bezig houden met sportieve evenementen. Daarmee haal je grote evenementen binnen. Als je dat echt wilt doen, wordt er primair een inzet van de gemeente verwacht. Grote sportorganisaties komen alleen als ze zekerheid hebben op volledige medewerking van de gemeente. Dat wij uitverkoren waren voor het WK inline op de baan, komt doordat we een goede accommodatie hebben en een goede vereniging met veel vrijwilligers. Als je daar buiten het sportgedeelte echt profijt van wilt hebben, dan moet je er menskracht op zetten. De heer Horst: Er is regelmatig overleg met Wijzijnheerde. Zij zijn subsidieontvanger en er is inmiddels ook een betaalde kracht. Het gaat niet om grote evenementen, maar om kleinschalige dingen te organiseren, zoals een bandje. Voorzitter: Daar moet je als gemeente een trekkersrol in vervullen en deskundige menskracht op zetten. Je kunt niet van een sportvereniging vragen dat ze dat breder trekken dan het evenement.

Wethouder Berkhoff: De €300.000,= die als inkomst voor 2017 werd verwacht, zou gebruik hebben gemaakt van een compensatieregeling die het Rijk heeft ingesteld voor de tekorten over 2015 en 2016. De T-2 systematiek is daar tussendoor gefietst en die regeling is daarmee komen te vervallen. Wij gaan compenseren volgens die systematiek. Dat is gebeurd in de aanloop naar 2018, toen we die €2,1 mln. extra kregen. Die is bij de Meicirculaire opgeplust. Dat loopt. Waar ik op doelde, is dat de T-2 systematiek nu de hele jeugdhulpverlening dekt. Niet alleen voogdij en 18+ers, maar alle trajecten binnen de GGZ via indicatiestelling van huisartsen, etc. Dat deel wordt gezien als een integreerbaar deel van de algemene uitkering en valt onder het accres. Daar wordt een bepaald percentage aan gekoppeld. Alleen de voogdij 18+ blijft voorlopig nog in een T-2 systematiek. De vraag is hoe dat na 2020 gaat, omdat er binnen het regeerakkoord ook alweer andere geluiden klinken. We blijven anticiperen en reageren op landelijke ontwikkelingen. Kunnen wij nu wel realistisch ramen? Onze ramingen zijn nu zelfs aan de voorzichtige kant wat betreft Jeugd en benaderen de realiteit. Terwijl we nog steeds met wet- en regelgeving te maken hebben met een open einde karakter. Plotselinge ontwikkelingen hebben een enorme invloed op de ontwikkeling van de uitgaven.

Voorzitter: Zolang budgetten door de Rijksoverheid in de uitkeringssystematiek geormerkt zijn, kunnen gemeenten aangeven of die bedragen voldoende zijn. Daarom was er tijdens de laatste VNG vergadering luid protest vanuit alle gemeenten dat op dit moment de eigen reserves worden uitgeput om de decentralisatietaken te kunnen verrichten, omdat er 30% efficiëncykorting is
 5 geheven. Als de Rijksoverheid die bedragen onderschuift in de algemene uitkering, kan niemand meer precies zeggen welk bedrag waarvoor was bedoeld. Als een gemeente dan aangeeft tekort te hebben op Jeugd of WMO, zegt de Rijksoverheid dat daar het accres voor is. Daar moet ook de brandweer, het wegonderhoud, etc. van worden betaald. Je kunt het niet meer herleiden. Dit is
 10 een soort truc van de Rijksoverheid om de stop op de groei van de uitgaven op lokaal niveau te kunnen hanteren. Dat is een kwalijke zaak. Als gemeente moeten we hier goed alert op zijn, anders krijgen we, afgezien van de 30% efficiëncykorting, straks nog een zure appel.

Besluitvorming over motie 2018-05

De voorzitter vraagt mevrouw Van Amerongen of de motie in stemming moet worden gebracht.
 15 Mevrouw Van Amerongen: De fractie van D66/GL is blij dat het door het college wordt overgenomen.

Besluitvorming over het voorstel

De voorzitter vraagt of het voorstel de instemming van de raadsleden heeft. Dat is het geval en
 20 aldus wordt besloten.

Conclusie: Voorjaarsnota 2018 wordt unaniem aangenomen.

7. Ingekomen stukken en mededelingen

De voorzitter vraagt of er behoefte is ingekomen stukken te bespreken. Besloten wordt de stukken
 25 7.2 en 7.3 te agenderen.

Ter kennisname	
7.1.	Brief van 12 april van de gemeente Epe met de jaarrekening 2017 Streekarchief Epe, Hattem en Heerde
7.2.	E-mail van 8 juni van de gemeente Cranendonck over aangenomen motie kinderpardon De heer Van der Linde: De fractie van CU-SGP vindt dit een belangrijk onderwerp. Het gaat om kinderen die ver van huis en haard zijn, als ze daar ooit al geweest zijn. Doordat ze hier zijn geboren, kennen ze het eigen land vaak niet eens. Gaan we hier op een goede manier mee om? Speelt dit ook in onze gemeente en zo ja, in welke mate? Voorzitter: Het speelt in deze gemeente op beperkte schaal. De situatie waarmee we zijn geconfronteerd, is de familie die in Veessen is gehuisvest. Zij hebben zich opnieuw gemeld voor een verblijfsvergunning. Dat is afgewikkeld en de procedure is gestart. Verder zijn er geen lastige situaties bekend op dit punt binnen de gemeente Heerde. Ik mag regelmatig naturalisaties doen. Daar zijn ook veel kinderen bij, die met veel succes in Nederland aan het inburgeren zijn.

Ter afdoening in handen van het college stellen	
7.3.	E-mail van 7 juni met brief van FNV over Stichting Vérian Mevrouw Vijge: In de commissie is al eerder op deze brief gereageerd. Enige tijd geleden hebben we de berichtgeving over het failliete Vérian Care & Clean gelezen. De wethouder heeft toen een toelichting gegeven hoe daarmee werd omgegaan. Klopt het dat oud-medewerkers van Vérian worden aangenomen tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden als toen zij eerder werkzaam waren? Betreft dit alle medewerkers, dus ook de zieke medewerkers? Worden er ook opties verkend om medewerkers elders te plaatsen? Wethouder Berkhoff: De beantwoording komt in het verslag.
7.4.	Brief van 15 juni van Continentie Stichting Nederland met vraag over toegankelijkheid toiletvoorzieningen in de gemeente

Ter kennisname: vermelding memo's actieve raadsinformatie	
--	--

7.5.	2018-40 Vrijdagmiddagsluiting
------	-------------------------------

Ter kennisname: vermelding memo's beantwoording raadstoezegging	
--	--

7.6.	2018-09 Scouting
------	------------------

7.7.	2018-10 AMW V érian
------	---------------------

5 De voorzitter concludeert dat de raadsleden kunnen instemmen met de wijze van afdoening van de ingekomen stukken zoals voorgesteld.

8. Actualia

Er is geen actualium ingediend.

10 **9. Sluiting**

De voorzitter sluit om 22.20 uur de vergadering en wenst iedereen een fijne recesperiode.

15 Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Heerde
op 19 september 2018.

20 , griffier

, voorzitter

25 Bijlage: Motie nr. 2018-05 'integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen'

09 JULI 2018

Overgenomen door
het college

Gemeente Heerde

D66 GROEN
LINKS

[Handwritten signature]
burgemeester

[Handwritten signature]
griffier

Motie

Reg.nr. 2018-05

Onderwerp: integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen

De raad van de gemeente Heerde in vergadering bijeen op 9 juli 2018, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- er veel geld gemoeid is met het gemeentelijk vastgoed;
- dit veel efficiënter én effectiever kan indien men de gebouwen waar mogelijk integraal en centraal beheert, zowel fysiek als financieel;
- bovendien beter kan worden ingespeeld op een goed nivo van klimaatadaptatie en duurzaamheid in het beheer;
- in het collegeprogramma bij accommodaties is opgenomen dat accommodaties zo veel mogelijk door inwoners en gebruikers worden onderhouden en beheerd en de gemeente alleen eigendommen heeft wanneer dit niet op een andere manier te realiseren is;
- het college een gezonde financiële huishouding wil bereiken en wil inzetten op versterking van de financiële positie van de gemeente om tegenvallers op te kunnen vangen en noodzakelijke investeringen te kunnen doen;

van mening dat:

- de gemeente alle creativiteit nodig heeft om te komen tot een gezonde financiële situatie;
- het van belang is te zoeken naar mogelijke voordelen op het gebied van gemeentelijk bezit;
- het wenselijk is gemeentelijke gebouwen waarvoor geen plannen zijn op korte termijn af te stoten, danwel een nieuwe functie te geven;
- naast uitnodigingsplanologie hiervoor ook andere mogelijkheden voor bewandeld moeten worden als dit mogelijk is;
- een dergelijk beleid eveneens positieve invloed zal hebben op het grondbeleid;
- het wenselijk is om te komen tot een omvattend integraal beheer van al het gemeentelijk vastgoed dat bij de gemeente wel in bezit blijft;
- dit integraal beheer, indien een goed beheermodel wordt gevonden, zo mogelijk ook later kan worden uitgebreid naar het integraal beheer van de openbare ruimte. Hiermee krijgen raad en College ook een instrument in handen om afwegingen te maken en beter te sturen;
- het kan lonen om specifieke deskundigheid aan te trekken, en over organisaties en afdelingen verspreide uren gebundeld te benutten;
- een doelstelling hierbij zou moeten zijn om te komen tot een substantiële kostenbesparing in onderhoud, beheer en aanbesteding en bovendien kan leiden tot slimme oplossingen die geld besparen;
- het in dit kader ook wenselijk is om de restwaardesystematiek die voor de Heerd reeds vorig jaar is gewijzigd, met een gunstig resultaat van ca. 125.000 euro, breder in te zetten voor het gemeentelijk vastgoed;
- hiervoor nodig is dat de financiële verordening wordt aangepast, zoals reeds toegezegd bij de behandeling van de vorige jaarstukken;

verzoekt het college:

1. op korte termijn beleid te ontwikkelen en de raad hierin mee te nemen, door:

2. toe te werken naar een Integraal Beheerplan Gebouwen. Met dit plan wordt inzicht gegeven in de kwantiteit en kwaliteit van de gemeentelijke vastgoed en op de wijze waarop het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd in meerjarenperspectief;
3. hierin ook het beleid tot verkoop of functieverandering van bezit via uitnodigingsplanologie of anderszins op te nemen;
4. in de financiële paragraaf van dit integraal beheerplan gebouwen waar mogelijk de restwaardesystematiek zoals bij de Heerd, toe te passen en
5. de financiële verordening hiertoe aan te passen en aan de raad voor te leggen, zoals reeds is toegezegd bij de behandeling van de vorige jaarstukken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fracties

D66/GL

Silvia van Amerongen